НАРОДНА АРМІЯ
5 грудня, 2016
#48 (5477)

МІНІСТР ОБОРОНИ УКРАЇНИ ГЕНЕРАЛ АРМІЇ УКРАЇНИ СТЕПАН ПОЛТОРАК:

«КОНФЛІКТ НА ДОНБАСІ БУДЕ РОЗВ'ЯЗАНО МИРНИМ ШЛЯХОМ, АЛЕ ЩОБ УКРАЇНУ ПОЧУЛИ, ПОТРІБНА СИЛЬНА АРМІЯ»

стор. 2-3

НАШІ РАКЕТИ НЕ ЗЛЯКАЛИСЯ РОСІЙСЬКИХ ПОГРОЗ,

або Про те, чому Кремль так гостро відреагував на українські військові навчання поблизу Криму

стор. 4

«ШИРПОТРЕБ» НЕ ПРОЙДЕ!

«Перевіряємо все до міліметра. Не вклались у строки? Виплачуйте пеню!» — саме такий жорсткий контроль якості речового майна, яке надходить до війська, діє нині у Міноборони

стор. 6

«АККЕРМАН» І «БЕРДЯНСЬК» УСПІШНО ЗАВЕРШИЛИ ДЕРЖАВНІ ВИПРОБУВАННЯ

Майже за рік катери подолали більше ніж 2000 миль, відпрацювали понад 20 бойових вправ по повітряних, морських і наземних цілях з усіх видів озброєння

стор. 7

УКРАЇНА — ЧЕТВЕРТА СЕРЕД ЄВРОПЕЙЦІВ У РЕЙТИНГУ МИРОТВОРЦІВ ООН

Попри бойові дії на Сході нашої країни, українські військовослужбовці продовжують брати активну участь у міжнародних операціях під егідою ООН

стор. 8

ВІЙСЬКОВІ ТРЮКИ НАШИХ РОЗВІДНИКІВ,

або Про нестандартні способи ведення розвідувальних дій підрозділу «Бороди»

стор. 10

«ЄДИНЕ ВІКНО» ДЛЯ УЧАСНИКІВ АТО

Головна його функція — спростити процедуру оформлення документів, зробити її зрозумілою та прозорою

стор. 12

НА «КОМП'ЮТЕРНІЙ» НОЗІ

Боєць, який втратив кінцівку під Попасною, вже танцює

стор. 14

ПОДОЛАТИ «СИНДРОМ ВІЙНИ» ВЕТЕРАНАМ АТО ДОПОМАГАЮТЬ СОБАКИ

Слугує цьому зокрема канадсько-український некомерційний проект «Друг Героя». Його мета — допомогти у зціленні ветеранів антитерористичної операції

стор. 15

«АВТОКРАЗ» ПРЕДСТАВИВ НОВІ МОДИФІКАЦІЇ АРМІЙСЬКОЇ ТЕХНІКИ

Серед продемонстрованих під час навчальних зборів зразків спецтехніки були бронеавтомобіль КрАЗ-Халк безкапотного компонування, автомобіль-цистерна для перевезення питної води на базі КрАЗ-5233ВЕ, а також ізотермічний фургон для доставки продуктів, які швидко псуються

стор. 16

Майор Олександр Ярмошевич, підполковник Олександр Гладіщук та майор Сергій Янович

ДЕНЬ ЗБРОЙНИХ СИЛ — СВЯТО ВСЬОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

«Хлопці, тримайтеся. За вами вся Україна!» — ці слова народної підтримки чують наші військові, які перебувають під щоденними обстрілами на передовій. За останні два роки українці впевнилися, що в нашій державі є армія, яка здатна дати відсіч агресору.

Сьогодні тисячі українців боронять рідну землю в лавах українського війська. Завдячуючи їм, мільйони співвітчизників можуть будувати плани на майбутнє. Суспільство пишається своїми воїнами, за їхню самовідданість, патріотизм та незламність духу. Серед них — кавалер ордена Богдана Хмельницького III ступеня майор Олександр Ярмошевич, підполковник Олександр Гладіщук, нагороджений відзнакою «За Доблесну військову службу» II ступеня, та кавалер ордена «За мужність» III ступеня майор Сергій Янович. Ці офіцери пройшли горнило війни на Донбасі, а сьогодні навчаються у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського.

«КОНФЛІКТ НА ДОНБАСІ БУДЕ РОЗВ'ЯЗАНО МИРНИМ ШЛЯХОМ, АЛЕ ЩОБ УКРАЇНУ ПОЧУЛИ, ПОТРІБНА СИЛЬНА АРМІЯ»

ПРО ТЕ, ЯК РЕФОРМУЄТЬСЯ І ЗМІЦНЮЄТЬСЯ НАШЕ ВІЙСЬКО, МІНІСТР ОБОРОНИ УКРАЇНИ ГЕНЕРАЛ АРМІЇ УКРАЇНИ СТЕПАН ПОЛТОРАК РОЗПОВІВ У ІНТЕРВ'Ю АГЕНТСТВУ «ІНТЕРФАКС-УКРАЇНА»

— З чим ви пов'язуєте такий ажіотаж у російському інформаційному просторі навколо проведених Україною планових навчань ПС ЗСУ в Херсонській області?

— Для того щоб провести навчання з Повітряними Силами зі стрільбою з комплексу С-300, необхідно дотриматися дуже багатьох важливих критеріїв. Ці навчання пов'язані з великим ризиком для оточуючих та повітряних суден. Україна виконала абсолютно всі вимоги. Район проведення навчань за дальністю, фронтом, глибиною у 2–3 рази більший, ніж дальність польоту ракети. Це було зроблено для того, щоб жодним чином не нашкодити мирному населенню, щоб не вразити цивільні об'єкти. Це стосується і території Криму. Ми виконали всі вимоги і проводили навчання на нашій території, в нашому повітряному просторі.

Раніше полігон, на якому можна було проводити стрільби з такого комплексу, був у Криму. Також із цих комплексів проводилися навчання в Казахстані. Росії дуже не подобається, що у нас з'явився свій навчальний центр, полігон, де ми можемо виконувати ці вправи. У нас є можливість якісно навчати підрозділи ПС ЗСУ. Росія стоїть на позиції «чим гірше, тим краще», а нам ці навчання необхідні, тому що ми вперше за дуже багато років проводимо такі стрільби. Вони вкрай важливі для підвищення обороноздатності нашої держави, адже тренажери — це добре, а практична стрільба — абсолютно інше.

Ми передивилися ракети, які у нас є, продовжили їх ресурс, знаємо їх реальний стан. Тому ці навчання є вкрай важливими. Але Росії це не подобається, тому в ЗМІ здіймається істерія.

Російська сторона прекрасно знає, як були організовані ці навчання, і чудово розуміє, що ніякої загрози ані для збройних сил РФ, ані для цивільних об'єктів не існує. Вони спробували тиснути нотами про попередження, про те, що будуть знищувати наші точки пуску, ракети. Але з таким ми стикаємося практично щодня. Якщо на це все реагувати — тоді ми повинні просто сидіти і нічого не робити кожен день. У нас такої можливості немає. Попри всі погрози, ми повинні рухатися вперед.

— Як ви оцінюєте перехід української армії на стандарти НАТО? Наскільки швидко він відбувається?

— Реформувати армію, ще й в умовах, коли вона кожного дня виконує бойові завдання, дуже складно. З початку цього процесу ми вели бойові дії, мобілізували, демобілізували, забезпечили, одягнули, озброїли та навчили приблизно 200 тисяч осіб. Ми створили нові органи військового управління, нові військові частини та підрозділи, створили Сили спецоперацій, передислокували Військово-Морські Сили, почали їх відновлювати. Обсяг завдань великий.

Але на першому етапі ми чітко відпрацювали всі стратегічні документи — Стратегію національної безпеки, Воєнну доктрину, Стратегічний оборонний бюлетень. Програма розвитку ЗСУ — це останній документ, він уже перебуває на узгодженні в Кабміні. Ми чітко прорахували наші можливості і поетапно спланували дії. Реформу Міністерства оборони регламентує Стратегічний оборонний бюлетень, наші дії розписані по місяцях і роках. До кінця 2018 року ми реформуємо Міноборони, до кінця 2020-го — Генштаб ЗСУ.

Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак

Основна мета — громадянський контроль. До кінця 2018 року Міністром оборони стане цивільна особа. Буде держсекретар. Ми вже оголосили конкурс на цю посаду. Засідання комісії відбудеться 6 грудня. Ми плануємо змінити систему підготовки, зокрема офіцерів, систему логістичного забезпечення.

— Що ви можете назвати головною проблемою на шляху реформування війська?

— Робота йде планово за всіма напрямками. Практично жодне завдання в цьому році ми не зірвали.

«ЩОБ ПОВНІСТЮ РЕФОРМУВАТИ ТА ПЕРЕОЗБРОЇТИ АРМІЮ, МАЛО РЕФОРМИ ОДНІЄЇ АРМІЇ. НЕОБХІДНО РЕФОРМУВАТИ ЕКОНОМІКУ, ОПК, ПОТРІБНЕ ВІДПОВІДНЕ ФІНАНСУВАННЯ ДЛЯ ЗАКУПІВЛІ ТЕХНІКИ ТА ОЗБРОЄННЯ...»

Є один більш складний напрямок — переозброєння армії. Тут у нас виходить не все. Для того щоб повністю реформувати та переозброїти армію, мало реформи однієї армії. Необхідно реформувати економіку, ОПК, потрібне відповідне фінансування для закупівлі техніки та озброєння в повному обсязі. Це дуже великі гроші. Реформа Збройних Сил — дуже дорогий захід.

За належного фінансування я не бачу загроз зриву планів. Навіть більше того — може бути прискорення, наприклад, у частині реформування самого Міністерства оборони та структурних підрозділів, яке зараз перебуває на завершальному етапі. Проведено величезну роботу, до кінця 2017 року залишиться лише «шліфувати» персональний склад департаментів у самому Міністерстві, підкоригувати законодавчу та нормативну бази.

— Чи вважаєте ви достатньою суму фінансування оборонного сектору, запропоновану в держбюджеті на 2017 рік? Чи вистачить цієї суми для реалізації планів із реформування та забезпечення армії?

— У нас заплановано 64 млрд грн. Для того щоб активно рухатися вперед і виконати всі плани, думаю, цих грошей замало. Але ми отримуємо від нашої економіки те, що можемо отримати. Сьогодні держава дає максимум — 5% ВВП на весь сектор безпеки та оборони. На оборону (Міноборони, Нацгвардія) — 3%. Поточного року цей показник був більше 2%. Нас часто критикують, мовляв, не ту форму купили, не ту зброю… Щоб ви розуміли правильно: один солдат у США обходиться державі в $500 тис. на рік, у Росії — $86 тис., у країнах Балтії — $80 тис., у Польщі — $90 тис., в Албанії — $20 тис. В Україні 2016 року — $6,7 тис. За ці гроші ми повинні купити форму, яка не горить, не плавиться, в якій влітку буде прохолодно, взимку — тепло, а також озброєння та екіпірування. Ми повинні виплатити солдату грошове забезпечення, купити квартиру, нагодувати, надати соціальний пакет, медзабезпечення, і на ці ж гроші повинні купити літаки, ракети, танки...

Людям, які постійно критикують, повинні реально оцінювати ситуацію та розуміти, що ми робимо все для виконання цих завдань. Цього року сума на кожного солдата буде вища, і мене це радує, тому що з'явиться більше можливостей. Бачу, що коштів не так уже й багато, але чітко розумію, що це все, що може дати держава. Якби такі суми виділялися раніше, у нас було б усе по-іншому. Раніше на оборону виділяли близько 1% ВВП, на ці кошти не літали, не вчилися, не купували техніку. Зараз ситуація кардинально змінилася. Я думаю, що зі зростанням економіки можливості у фінансуванні армії будуть збільшуватися.

— У районі АТО останнім часом статистика за кількістю обстрілів з боку бойовиків змінюється нерадикально. На думку експертів, присутність теми АТО в інформаційному просторі знижується. З чим це пов'язано?

— Я думаю, що це одна зі стратегій Російської Федерації, для того щоби світова спільнота забула про цей конфлікт, тобто відволікання уваги від цієї теми.

Чому немає активних дій в районі АТО? Україна чітко виконує Мінські домовленості. Нам ще необхідно попрацювати, аби наші Збройні Сили були здатні виконувати всі завдання.

У терористичних угруповань в Донецькій і Луганській областях немає можливостей рухатися вперед, немає ні рівня підготовки, ні забезпечення, ні морального духу. Їх на Донбасі на сьогодні налічується трохи більше 30 тисяч — 1-й і 2-й армійські корпуси і приблизно 5,5 тисяч військовослужбовців регулярних військ РФ.

Ситуація в зоні АТО нестабільна, є постійні обстріли з їхнього боку, постійні провокації — щоб ми порушили домовленості. Обстріли припинилися лише на двох ділянках: це місця розведення сил і засобів у районі Петровського і Золотого. Нагадаю, що головний принцип ведення гібридної війни — це провокація.

Я думаю, що конфлікт буде розв'язано мирним шляхом, шляхом переговорів. Але для того щоб можна було домовитися мирним шляхом, треба мати сильну армію. Тоді нас будуть слухати і чути.

— Військовослужбовці, які виконують завдання в районі АТО, забезпечені всім необхідним для проходження зимового періоду?

— У особового складу в районі АТО є все необхідне для зимового періоду, але у нас зараз проходить заміна форми одягу — старої на нову. Ще два роки тому в нас не було ніяких технічних умов на жодну форму одягу, вона була жахливої якості. Ми переробили всю форму. Потрібен був деякий час, щоб перебудувалися наші підприємства, щоб ми підготували ці технічні умови. Зараз ми перевзуваємо особовий склад у нові берці, переодягаємо в нові зимові куртки, шапки, нову натільну білизну. Цей процес проходить планово. Крім того, відстежуємо проблеми. Ми зрозуміли, що двох комплектів одягу на рік не вистачає, і я прийняв рішення про збільшення їх кількості до трьох, а в деяких випадках — до чотирьох.

«ЛЮДЯМ, ЯКІ ПРИЙШЛИ В МІНІСТЕРСТВО ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ЗАРОБИТИ ГРОШІ НЕЧЕСНИМ ШЛЯХОМ, Я СТВОРЮ МАКСИМАЛЬНІ ТРУДНОЩІ, ЩОБ ВОНИ ТУТ НЕ ПРИЖИЛИСЯ»

Ми вже закупили для підрозділів у районі АТО необхідну кількість дров, вугілля та пічок. Випадки перебоїв пов'язані головним чином з організаційними питаннями — роботою командирів бригад, батальйонів, рот. Ми на всі ці випадки реагуємо.

— Чи проводить офіційний Київ переговори про надання летальної зброї?

— Ми це питання піднімаємо на всіх переговорах. На жаль, жодна країна ще не прийняла рішення про постачання зброї.

У цій ситуації нам треба сподіватися на власні сили. У нас потужний оборонно-промисловий комплекс, у нього просто необхідно вкласти гроші, створити конструкторські бюро й виготовляти свою зброю. Практично все озброєння ми можемо створювати в Україні. Нам необхідно просто трохи більше працювати.

— На якому етапі зараз перебуває розвиток Сил спеціальних операцій?

— Зараз закінчується формування ССО, вони нарощують бойові здібності. У день ЗСУ буде відкрито перший навчальний центр ССО — в Бердичеві. Вже підготовлено 13 об'єктів у цьому центрі, навчальні корпуси, спортзали, тренажерні об'єкти. Ми також плануємо створювати нові об'єкти ССО, зокрема в Кропивницькому.

— Коли можна буде побачити ССО в дії?

— Ви їх не побачите. Завдання, які покладаються на ССО, не для загального огляду.

— Чи вдасться із проведенням повної реформи Міністерства оборони побороти корупцію у відомстві?

— Я вам даю мільйон відсотків, що сам хабарів не беру і мої заступники не беруть. На жаль, ще є люди, які цим займаються. Повністю побороти корупцію буде дуже важко, але максимально ускладнити корупціонерам життя та випалювати це явище розпеченим залізом — одне з моїх головних завдань.

Якщо порівнювати фінансування армії 2013 року та кількість закупленої техніки і озброєння, то це в рази нижче в порівнянні з рівнем фінансування та кількістю закупленого 2015-го, коли міністром вже було призначено мене. Ми перекрили дуже багато схем, у яких люди працювали на себе. Такі схеми на сьогодні ще є — зокрема у сфері, пов'язаній із землями. Там є дуже багато питань. Я знаю про них і працюю в цьому напрямку.

Людям, які прийшли в Міністерство для того, щоб заробити гроші нечесним шляхом, я створю максимальні труднощі, щоб вони тут не прижилися.

(Друкується зі скороченням)

ШАНА ЗАХИСНИКАМ ВІТЧИЗНИ

З нагоди 25-ї річниці Збройних Сил України в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського відбулося покладання квітів до пам'ятної стели «Захиснику Вітчизни».

Заступник Міністра оборони України з питань європейської інтеграції Ігор Долгов біля пам'ятної стели «Захиснику Вітчизни»

У заході взяли участь заступник Міністра оборони України з питань європейської інтеграції Ігор Долгов, керівництво та найкращі слухачі університету, серед яких Герої України полковник Олександр Трепак, майори Ігор Герасименко та Олександр Порхун, ветерани вишу та інші.

— Український народ пишається своїм військом і довіряє йому. Адже, фактично заново відродившись в умовах війни, українська армія пройшла горнило випробувань, зміцніла, набула безцінного бойового досвіду та впевненості у своїх силах і зламала загарбницькі плани озброєного до зубів ворога, — сказав Ігор Долгов.

На сьогодні в університеті проходять службу й навчаються більше 300 офіцерів — учасників АТО. Вісім вихованців університету удостоєно найвищого ступеня державної відзнаки — звання Героя України.

23 офіцери, які навчалися в цих стінах, віддали своє життя, чесно виконавши військовий обов'язок перед Батьківщиною та українським народом. Вічна їм пам'ять та шана й наш доземний уклін.

Вадим КОВАЛЬОВ

ПОНАД 1200 НАГОРОД ВІД МІНІСТРА ОБОРОНИ УКРАЇНИ ОТРИМАЛИ ВІЙСЬКОВІ НА ПЕРЕДОВІЙ

Військовослужбовці, які сьогодні захищають Україну в районі АТО

Напередодні Дня Збройних Сил України в районі проведення антитерористичної операції працювали мобільні робочі групи з вивчення проблемних питань військових частин і підрозділів.

Маршрути мобільних груп охоплювали всі військові частини й підрозділи в районі проведення АТО. За дорученням глави оборонного відомства керівники робочих груп нагородили особовий склад із нагоди 25-річчя Збройних Сил України. Усього в районі проведення АТО було нагороджено понад 1200 бійців. Серед нагород були відзнаки, грамоти й подяки, а також цінні подарунки, повідомляє Управління комунікацій та преси МО України.

Одну із робочих груп очолив заступник Міністра оборони України з питань європейської інтеграції Ігор Долгов.

— За два з половиною роки ми змінилися, досягли багато успіхів. Дякую вам за вашу мужність, незламність та бойовий дух. Дякую за той подвиг, який ви здійснюєте щодня, захищаючи нашу землю, — наголосив заступник Міністра оборони України з питань європейської інтеграції, нагороджуючи бійців.

Також військові отримали цінні подарунки — годинники від Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана.

УКРАЇНА ТА ПОЛЬЩА ПІДПИСАЛИ ГЕНЕРАЛЬНУ УГОДУ ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ОБОРОНИ

За підсумками переговорів делегацій під головуванням Президента Петра Порошенка та Президента Республіки Польща Анджея Дуди підписано Генеральну угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Республіки Польща про співробітництво у сфері оборони. Документ підписали Міністр оборони України Степан Полторак та Міністр національної оборони Польщі Антоній Мацеревич.

Угода створює правові підстави для розширення українсько-польського співробітництва в оборонній галузі, зокрема за такими напрямами: військовий зв'язок та інформаційні системи; науково-дослідні роботи для потреб збройних сил; оборонна політика та планування; логістичне забезпечення збройних сил; військові інженерно-технічні роботи; військова інфраструктура; розробка, модернізація, виготовлення та постачання оборонного обладнання; співробітництво у сфері оборонної промисловості; операції Сил спеціального призначення; інші напрями співробітництва за взаємною згодою сторін.

«НАШ ОСНОВНИЙ ОБОВ'ЯЗОК ПЕРЕД ЛЮДЬМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ — СТВОРИТИ ДЛЯ НИХ СПРАВЕДЛИВЕ, ДОСТУПНЕ СЬОГОДЕННЯ, У ЯКОМУ ВОНИ ЖИТИМУТЬ І ТВОРИТИМУТЬ БЕЗ БУДЬ-ЯКИХ ОБМЕЖЕНЬ І БАР'ЄРІВ»

«Події останніх трьох років зробили свій страшний відбиток на здоров'ї й добробуті людей, особливо тих, хто має ознаки інвалідності» — на цьому зауважено у Зверненні Президента України Петра Порошенка з нагоди Міжнародного дня людей з інвалідністю, повідомляє прес-служба глави держави.

«Тепер до таких категорій додалися учасники антитерористичної операції, цивільні постраждалі, внутрішньо переміщені особи з інвалідністю. Це посилює нашу відповідальність перед зазначеними громадянами України щодо забезпечення їхньої правової та соціальної захищеності.

Наш основний обов'язок перед людьми з інвалідністю — створити для них справедливе, доступне сьогодення, у якому вони житимуть і творитимуть без будь-яких обмежень і бар'єрів, укоренити у свідомості кожного громадянина України глибоку повагу до людей з інвалідністю та усвідомлення їхніх рівних прав і можливостей», — сказано у Зверненні.

НАШІ РАКЕТИ

НЕ ЗЛЯКАЛИСЯ РОСІЙСЬКИХ ПОГРОЗ,

АБО ПРО ТЕ, ЧОМУ КРЕМЛЬ ТАК ГОСТРО ВІДРЕАГУВАВ НА УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ ПОБЛИЗУ КРИМУ

1-2 грудня на тимчасовому майданчику поблизу населеного пункту Олександрівка у Херсонській області відбулася практична фаза контрольних льотних випробувань зенітних керованих ракет (ЗКР) середньої дальності зенітного ракетного комплексу (ЗРК) С-300П. Здавалося б, чергові навчання з бойовими стрільбами ЗРВ ПС ЗС України, сумісні з випробуванням відновлених ЗКР, нічого загрозливого сусіднім країнам не несли. Такі навчання проводяться у багатьох країнах світу і спрямовані вони на перевірку боєготовності важливої для обороноздатності країни складової — протиповітряної оборони (ППО) держави

Система озброєння — виключно оборонна, бойові пуски відбувалися лише у повітряному просторі України, над відкритим морем, а також із дотриманням усіх норм міжнародного права. Окрім того, для забезпечення проведення практичної фази випробувань, тобто власне бойових стріль, організаторами навчань — Командування Повітряних Сил ЗС України — було вжито всіх необхідних заходів безпеки: визначено час та висоти заборони використання повітряного простору, поінформовано МЗС України, надано відповідні заявки та авіаційні сповіщення до «Украероцентру».

Однак, як виявилося, цілком законне та невід'ємне право України на важливі кроки у зміцненні обороноздатності шляхом проведення навчань з бойовою стрільбою викликало у керівництва сусідньої держави суцільне роздратування. Звісно, йдеться про різко негативну реакцію Російської Федерації на сам факт проведення цих випробувань та супутніх навчань. За допомогою ЗМІ Росія викликала широкий резонанс як в Україні, так і серед свого населення. І сьогодні цю реакцію навряд чи можна назвати адекватною, адже вона являла собою своєрідний потік погроз та залякувань.

Тут був увесь, далеко неджентльменський набір: від обіцянок завдавати «превентивні» удари по українських пускових установках на українській же землі, знищувати українські ракети в зоні випробувань — до реального, майже демонстративного перекидання в район випробувань власних ЗРК типу С-300В, приведення у підвищену готовність сил і засобів ППО і Чорноморського флоту на анексованому півострові. Безпосередньо у російському суспільстві ці українські навчання завдяки російським ЗМІ викликали справжній шабаш і черговий спалах войовничості щодо міфічних «нахабних провокацій київської хунти». Піком цієї кампанії стала обіцянка президента Путіна «уважно стежити за перебігом українських навчань»…

Звісно, відповідна українська реакція на агресивний шабаш з боку Росії не забарилася. Вона була цілком логічна, виважена і послідовна. Висловив її Секретар Ради національної безпеки і оборони (РНБО) України Олександр Турчинов:

Під час пуску зенітних керованих ракет

— Загрози застосувати зброю проти України — це спроби перевести в активну фазу гібридну війну, яку Росія веде проти нашої країни протягом останніх трьох років (...) Ми і надалі будемо зміцнювати обороноздатність нашої держави і продовжувати ракетні випробування і навчання відповідно до затверджених планів і графіків у межах нашої суверенної території і повітряного простору.

А з приводу формальної причини такої гострої реакції з російського боку на навчання Збройних Сил України Олександр Турчинов сказав:

— Україна діє в межах всіх міжнародних угод і взятих на себе міжнародних зобов'язань, тому ми звертаємо увагу наших міжнародних партнерів на свідомі провокації з боку Російської Федерації з метою подальшої ескалації військової агресії в регіоні.

А чому ж насправді військово-політичне керівництво РФ так жваво відреагувало на українські військові навчання, адже вони нікому не загрожували?

Справа в тому, що сам факт проведення Україною військових навчань поблизу Криму кремлівська кліка розглядає як цілком реальну загрозу проведеній нею анексії Кримського півострова. Адже в такому разі стає очевидним, що Україна не визнає такі дії агресора законними і ніколи не погодиться на його окупацію. Власне, це достатньо чітко змалював Олександр Турчинов ще до початку навчань:

— Істерика Росії з приводу того, що Україна, порушуючи всі міжнародні угоди, в односторонньому порядку прийняла рішення про проведення ракетних випробувань у «суверенному повітряному просторі Російської Федерації» позбавлена здорового глузду.

За його словами, згідно з усіма міжнародними угодами, «суверенний повітряний простір Росії» в Чорному морі закінчується посередині Керченської протоки, і в цьому районі українська сторона не планує проводити жодних ракетних випробувань.

Із цим важко не погодитись, адже міжнародне право та міжнародна спільнота не визнають російську юрисдикцію над окупованим півостровом (Резолюція Генеральної асамблеї ООН A / RES / 68/262 про територіальну цілісність України — документ, прийнятий 27 березня 2014 року в результаті відкритого голосування на 80-му пленарному засіданні 68-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН).

Нехтування цим з боку нинішнього кремлівського режиму у вигляді погроз застосувати силу проти нібито незаконних українських військових навчань та випробувань, звісно, могло стати приводом для подальшого посилення санкцій проти нього. Тим більше, якби російський правлячий режим все ж таки вирішив чимось постріляти у бік України. Це одностайно було би розцінено як неприхований акт агресії Росії проти України.

І навряд чи осторонь залишилась би нова адміністрація президента США, яка тільки формується і напрацьовує власні принципи та підходи щодо зовнішньої політики. Відверто агресивні дії Росії явно викликали б у неї, м'яко кажучи, далеко не схвальні відгуки з усіма «позитивними» для агресора наслідками, наприклад, у вигляді прийняття новою АП США рішення таки допомогти Україні летальною оборонною зброєю.

«ЗАГРОЗИ ЗАСТОСУВАТИ ЗБРОЮ ПРОТИ УКРАЇНИ — ЦЕ СПРОБИ ПЕРЕВЕСТИ В АКТИВНУ ФАЗУ ГІБРИДНУ ВІЙНУ»

Це з одного боку, а з іншого — не реагувати на українські військові навчання поблизу Криму кремлівський режим також не міг, тому що в такому разі його не зрозуміло б зазомбоване російською пропагандою власне населення і правлячі політичні еліти: Крим «віджали», а Україна робить там що хоче, включно з військовими навчаннями… Навіщо тоді було починати всю цю історію з анексією та окупацією півострова, наражаючись на міжнародну обструкцію та санкції?

Звісно, щоб уникнути всіх цих незручних питань та висновків, треба було демонстративно пограти військовими м'язами (адже «крим наш»). Ось звідки така показово гостра реакція на українські військові навчання на півдні нашої країни. У Кремлі продовжують бавитись у військово-політичні ігри на тему «хто в домі (Криму) господар». Тим більше що весь цей мілітарний угар дуже непогано відбивається на рейтингах чинного в Росії режиму.

Звісна річ, насправді ніхто не збирався нікуди стріляти і завдавати обіцяних превентивних ударів, інакше ціни на нафту в районі 10–15 доларів за барель, більш жорсткі санкції та політико-економічна ізоляція Росії з гіпотетичних стали би цілком реальними, не говорячи вже про те, що це явно закінчилося б для Росії не так безпечно, як здається декому з її керівництва. Але «зберегти обличчя» у вигляді чергового брязкання зброєю було вкрай потрібно.

Загалом ця історія ще раз доводить: анексія чужої землі, розмахування ракетами, танками та гарматами на окупованих територіях, можливо, на думку окупанта, й виглядають привабливо, але з боку це має вигляд позавчорашнього анахронізму. І врешті-решт усе може скінчитися зовсім не так, як сподівається окупант. Принаймні історія з випробуваннями українських ракет у Херсонській області красномовно про це свідчить.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

ПРО НОВИЙ ПОЛІГОН ДЛЯ СТРІЛЬБ ЗРК С-300ПС

Із анексією Криму РФ не залишила Україні іншого виходу, як шукати поки що тимчасовий майданчик для проведення бойових стрільб ЗРК С-300ПС, Бук М1 та інших. Власне, тому, згідно з указом Президента України ще від 4 липня 2016 року, в нашій країні було проведено серйозну роботу зі створення в Одеській та Херсонській областях державного полігона з випробувань реактивних артилерійських комплексів, зенітно-ракетного озброєння, авіаційних засобів ураження.

Цими справами опікується, як правило, спеціальна полігонна служба. Старший офіцер відділу бойової підготовки управління бойової підготовки Командування Повітряних Сил підполковник Микола Петрячков очолював свого часу полігонну службу Повітряних Сил. І саме йому довелося координувати роботу з визначення нового місця полігону, який поки що називатиметься тимчасовим майданчиком.

За його словами, окрім спеціалістів Командування ПС та Повітряних командувань, до справи долучилися фахівці Державного науково-випробувального центру (ДНВЦ) й Харківського національного університету ПС. Комісія визначила потенційно придатні місця для створення полігону й обрала майданчик поблизу населеного пункту Олександрівка у Херсонській області. Він і став місцем проведення навчань та випробувань.

За словами головного інженера зенітних ракетних військ Командування Повітряних Сил полковника Дмитра Бурдики, продовження термінів служби зенітних керованих ракет нашого основного ЗРК С-300П є досить актуальним. Успішне проведення контрольних льотних випробувань ЗКР 5В55К (Р) у майбутньому розв'яже руки Командуванню ПС щодо їх експлуатації й постановки на бойове чергування в системі протиповітряної оборони держави.

Юрій ІГНАТ

Самохідна пускова установка К-340П ПКРК «Бастіон-П»

КРЕМЛЬ ПРОДОВЖУЄ БРЯЗКАТИ ЗБРОЄЮ

РОСІЯ РОЗМІСТИЛА В КАЛІНІНГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ ТА НА КУРИЛЬСЬКИХ ОСТРОВАХ ПРОТИКОРАБЕЛЬНІ РАКЕТНІ КОМПЛЕКСИ «БАСТІОН». ЯКУ ГРУ ВЕДЕ КРЕМЛЬ?

Ситуація зі стягнутими у Калінінградську область, до кордону з Польщею, сил і засобів військового призначення російської армії є досить цікавою. Як зазначають експерти польського видання Nasz Dziennik, відтепер там з'явився повний набір потужного озброєння: комплекс «Іскандер-М» з балістичними ракетами, тобто система з радіусом ураження 500–700 км, яка спроектована для знищення таких стратегічних цілей, як військові штаби, авіабази, порти, залізничні вузли. Окрім того, росіяни перекинули туди зенітний комплекс С-400.

Як зазначає колишній заступник міністра оборони Польщі Ромуальд Шереметьєв у своєму нещодавньому інтерв'ю, до цього додадуться мобільні протикорабельні ракетні комплекси «Бастіон», які оснащені надзвуковими ракетами «Онікс», завдання яких — знищувати десантні кораблі й авіаносці, а також інші цілі в умовах інтенсивного обстрілу і радіоелектронного впливу противника. Дальність цих ракет — близько 300 км, тож фахівці зауважують, що Росія зосередила в Калінінградській області набір озброєння земля — море — повітря.

РОСІЯ ЗОСЕРЕДИЛА В КАЛІНІНГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ НАБІР ОЗБРОЄННЯ: ЗЕМЛЯ — МОРЕ — ПОВІТРЯ

При цьому виникає цілком логічне запитання: навіщо акумулювати такий потужний арсенал найсучаснішого ракетного озброєння?

На переконання польських експертів, у цій ситуації Кремль, скоріше за все, має на меті продемонструвати свій військовий потенціал і готовність у намірах щодо його реалізації. Такими діями Росія створює атмосферу страху серед потенційних країн-цілей, які мають відчувати небезпеку та розуміти, що якщо з їхнього боку буде лунати якась критика, припустимо, через чергові дії Росії проти України або країн Балтії, відмінно підготовлений Кремль зможе на це миттєво відреагувати.

Щодо цілей, які переслідує посилення російського контингенту і розміщення ракетних комплексів «Бал» на Курильських островах, у фахівців складається враження, що за допомогою таких кроків росіяни намагаються створити в різних частинах світу центри, які покликані зупинити можливу реакцію інших країн на дії Москви. Ромуальд Шереметьєв зазначив: «Вони з'являються не тільки в Європі. Це показує, що Росія проявляє інтерес до того, що відбувається на Далекому Сході, де з'являються нові сильні в економічному плані держави, де є попит на російські товари і де, на відміну від переважної частини європейських країн, росіянам раді». При цьому йдеться не про розв'язування воєн, а швидше про демонстрацію здатності завдати удару в момент, коли хтось захоче закликати Росію до порядку. Візьмімо для прикладу дії російського війська поблизу своїх кордонів. Також фахівці зауважують, що Польща для Росії не є загрозою. Польща є тією силою, яка може відреагувати, якщо Москва зробить чергові недружелюбні кроки до Києва або країн Балтії.

Після розміщення російських комплексів у Калінінграді у НАТО відразу розкритикували дії Кремля у Балтійському регіоні, назвавши їх «агресивною військовою позою».

У цьому контексті доречно згадати про наміри Європейського парламенту закликати країни ЄС активізувати взаємодію в сфері оборони і збільшити витрати на армію, довівши їх рівень до 2% ВВП. При цьому фахівці переконані, що єдиним ефективним військовим союзом у Європі наразі є НАТО, до якого входять більшість (22 з 28) країн-членів ЄС.

У протистоянні з російською навалою європейських експертів тішить і те, що за останні роки російська економіка зіткнулася з двома серйозними проблемами: міжнародні економічні санкції через приєднання Росією Криму та падіння світових цін на нафту. До цього військові витрати Кремля були захищені від економічного спаду. І ось тепер ситуація може змінитися. Економічні навантаження зростають, і цілком можливо, що Кремль буде змушений вибирати: або продовжувати військові операції за кордоном, або просуватися вперед у здійсненні планів з модернізації збройних сил.

Російські військові дії в Сирії стали хорошою рекламою для її бойової техніки та озброєння, продаж якої 2015 року вимірювався понад 14 мільярдами доларів. Проте, на переконання експертів, це навряд чи поліпшить економічні перспективи Росії в найближчій перспективі. Але це незамінне джерело доходів для російської держави. При цьому не слід забувати, що кожна поставка має і геополітичні наслідки. Для розуміння повної картини слід зауважити, що головними покупцями російської військової техніки в останні 10 років є Індія, Китай, Алжир і В'єтнам.

Обсяги поставок до Сирії становлять 2,5 мільярда доларів за той же час, до Ірану — 1,5 мільярда доларів. При цьому фахівці переконані: якщо Москва продовжуватиме свою дорогу операцію в Сирії, витрати на її проведення можуть призвести до подальших затримок у створенні нових зразків озброєння. Наприклад, через відмову України від поставок газових турбін російському надводному флоту Кремлю вже довелося відкласти свої плани. Тепер ВПС Росії можуть дозволити собі лише 12 дослідних зразків літаків, а будівництво нових танків для російської армії може бути відкладено на ще довший термін.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ

ОБОРОННИЙ БЮДЖЕТ АМЕРИКИ ПЕРЕДБАЧАЄ ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ

Палата представників США переважною більшістю голосів прийняла закон щодо бюджету Пентагону на 2017 рік, який визначає фінансування оборонного відомства США на загальну суму $618,7 млрд.

Серед іншого документ передбачає військову допомогу Україні в розмірі $350 млн, а також заборону військової співпраці з РФ, поки вона вдається до агресії проти інших країн, повідомляє Укрінформ.

«Сполучені Штати мають продовжувати надавати підтримку зусиллям уряду України в забезпеченні безпеки в країні, Державній прикордонній службі України, яка потребує необхідного обладнання та технічної допомоги для оборони та моніторингу українських кордонів, а також повної імплементації Мінських домовленостей. Міністерство оборони (США. — Ред.) має продовжувати роботу з українськими військовими, Нацгвардією та Держприкордонслужбою з метою зміцнення оборони та захисту кордонів від агресії» — зазначається в розділі 1237 документа.

США ОБМЕЖУЄ СПІВПРАЦЮ З РОСІЄЮ У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ

Документ забороняє виділяти кошти на військове співробітництво з Росією, доки Конгресу не нададуть докази того, що Росія звільнила «окуповану територію України» і припинила «агресивні дії, які загрожують суверенітету і територіальній цілісності України і країн-членів НАТО» — повідомляє Укрінформ.

Законопроект також забороняє Пентагону здійснювати будь-які дії, які можна тлумачити як визнання російського суверенітету в Криму.

«Двостороннє військове співробітництво є необґрунтованим, доки Росія продовжує виявляти агресію і залякувати партнерів і союзників США в Європі» — йдеться у висновку профільного комітету палати у справах Збройних сил.

Для відновлення можливості співпраці з Пентагоном Росії слід виконувати умови Мінських домовленостей і робити кроки для досягнення цілей, поставлених у них.

Напередодні палата представників США схвалила законопроект про створення спеціального комітету для боротьби з "таємним впливом Росії на інші країни та народи». Комітет проводитиме регулярні зустрічі, щороку звітуватиме перед Конгресом про виконану роботу, зокрема повідомлятиме про спроби російської влади чинити вплив і про ключові ініціативи самого комітету. 2017 року бюджет розвідувальної спільноти США має скласти близько $70,3 млрд.

ДЖЕЙМС МАТТІС МОЖЕ ОЧОЛИТИ ПЕНТАГОН

Чинний міністр оборони США Ештон Картер висловив позитивне ставлення до призначення генерала у відставці Джеймса Маттіса на посаду глави Пентагону в наступній адміністрації.

Про це йдеться в короткій заяві Картера, оприлюдненій прес-службою Міністерства оборони США — повідомляє Укрінформ.

«Я знаю генерала Джеймса Маттіса протягом багатьох років і дуже поважаю його», — зауважив теперішній глава оборонного відомства США.

Він підкреслив, що продовжуватиме робити все для того, «щоби допомогти забезпечити плавний перехід у Міністерстві оборони».

Про рішення обраного Президента США Дональда Трампа віддати керівництво Пентагоном генералу Морської піхоти США у відставці Джеймсу Маттісу стало відомо минулого четверга. Для його остаточного затвердження Конгрес має прийняти окреме рішення, яке зняло б заборону призначати міністром оборони офіцерів, які протягом останніх семи років перебували на військовій службі. Генерал пішов у відставку з посади командувача Центрального командування США 2013 року.

Генерал Корпусу морської піхоти США, колишній командувач міжвидового командування Збройних сил США Джеймс Маттіс відомий як один із найвпливовіших військових керівників свого покоління. Його називали стратегічним мислителем, але водночас звертали увагу на його агресивний стиль спілкування. Після відставки він працював консультантом і науковим співробітником Інституту Гувера — експертної установи при Стенфордському університеті.

Також відомо, що він з недовірою ставиться до Ірану та критикував Росію через ситуацію в Криму й у східних регіонах України.

У Центрі розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних Сил України

Павло Чайка на передовій

«ШИРПОТРЕБ» НЕ ПРОЙДЕ!

«ПЕРЕВІРЯЄМО ВСЕ ДО МІЛІМЕТРА. НЕ ВКЛАЛИСЬ У СТРОКИ? ВИПЛАЧУЙТЕ ПЕНЮ!» — САМЕ ТАКИЙ ЖОРСТКИЙ КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ РЕЧОВОГО МАЙНА, ЯКЕ НАДХОДИТЬ ДО ВІЙСЬКА, ДІЄ НИНІ У МІНОБОРОНИ

Коли Павло Чайка стояв неподалік Криму в «дубку», воював під Червоним Лиманом у «британці», намагався зігрітись у донецькому аеропорту в американській термобілизні, він і подумати не міг, що через два роки з гордістюноситиме українські «берці» та «піксель» і сам контролюватиме їх якість. З листопада цього року повний кавалер ордена «За мужність», «Народний герой України» очолив відділ контролю якості у Центрі розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗС України

Востаннє ми з Павлом спілкувалися більше ніж півтора року тому, коли молодший лейтенант щойно повернувся з фронту. Тоді про нього ще не писали українські ЗМІ, його фото ще не висіло в адміністрації Президента, він не робив селфі з Міністром оборони. Він був змученим і мав років на десять старший вигляд. Зараз Павло вже капітан. Через поранення він не може продовжувати службу в рідній десантній бригаді, тож вирішив приносити користь армії в тилу. З перших хвилин розмови з Павлом стає зрозуміло — так прискіпливо якість речового майна ще ніколи не контролювали.

— В армію я прийшов ще 2007 року, тоді відслужив строкову десантником у Миколаєві, потім підписав контракт. Як би прикро це не звучало, та тоді наші армійці ходили в найгіршому. З початку АТО ми купували зразки іноземного виробництва. Зараз ситуація кардинально змінилася. Особисто я дуже прискіпливо перевіряю якість обмундирування. Ми перевіряємо усе до міліметра. Не дошито два міліметри липучки, на яку кріпиться шеврон? Криво пришита петелька? Не підходить! Усе повинно бути ідеально. Якщо чесно, виробники нас уже бояться, кажуть: «О, знов приїхали, почнуть прискіпуватися…»

Звісно, усе неідеально. Трапляються недобросовісні компанії, робляться помилки на рівні різних служб і бригад, бракує державних коштів. Та спеціалісти центру роблять усе можливе, аби за невелику ціну отримати найкращу якість. А за простій виробництва чи брак карають компанії гривнею. Павло зізнається, що саме такий спосіб є найдієвішим.

— «Ширпотреб» нікому не потрібен. Перевіряємо товар як наприкінці виробництва, так і в процесі. Наприклад, 1 грудня — дедлайн. Ми приїжджаємо 20 листопада, на цей час уже готові 10 тисяч комплектів форми. Ми їх перевіряємо, половину приймаємо, половину — ні. Але компанія все одно повинна вкластись у строки. Якщо цього не відбувається, починає нараховуватись пеня. Суми немаленькі — десятки тисяч кожного дня. Люди зрозуміли, що сенсу робити як-небудь немає: доведеться переробляти. Змушуємо працювати краще усіма доступними методами. Перевірка готових зразків відбувається за вибірковим принципом. Хочемо — дивимось цей мішок, хочемо — той. Просимо конкретний розмір і зріст. Поставити перед нами мішок із кращими зразками — не варіант.

Контрольна група спеціалістів центру постійно виїжджає в район АТО.

«РІВНЯЄМОСЬ НА СВІТОВИЙ ДОСВІД — ФОРМА НАШИХ БІЙЦІВ МАЄ БУТИ ЕТАЛОНОМ ЯКОСТІ»

— Без попередження їдемо безпосередньо на лінію зіткнення, де хлопці сидять у грязюці. Група виїжджає вибірково в різні точки — Широкине, Авдіївка, Станиця Луганська... Там проводимо анкетування, записуємо, що подобається, а що — ні. Ми зацікавленні в критиці, а не похвалі. Саме критика поліпшує результат. Потім технологи ламають голови, як покращити речі, що можна додати, аби бійцям було зручніше. Якщо на передовій скажуть, що певний зразок не подобається, ми обов'язково будемо його змінювати. Не тому що якийсь полковник в Києві скаже: «А краще ви б так намалювали», — а тому що це не подобається солдату.

Аби йти в ногу з часом, постійно вдосконалювати те, що вже зроблено, фахівці центру активно співпрацюють із закордонними колегами.

— Рівняємося на світовий досвід — форма наших бійців має бути еталоном якості. До нас приїжджають спеціалісти з Німеччини, наші фахівці їздили до Хорватії… Також за кордоном нам допомагають із тканинами. Наприклад, натільна білизна шиється з американського матеріалу Polartec. У нас такої тканини немає, тож підприємство закуповує її в Америці. Така білизна вже активно використовується на фронті й має дуже хороші відгуки — до якості жодних претензій немає.

Павло зазначає, що підписаних на десять років уперед договорів немає — спеціалісти постійно перебувають у пошуку кращого.

«ТРАПЛЯЛИСЯ ВИПАДКИ, КОЛИ ВИРОБНИКИ НАМАГАЛИСЯ ПІДКУПИТИ ЛАБОРАТОРІЇ, АБИ ТІ ВИДАЛИ БЕЗДОГАННИЙ РЕЗУЛЬТАТ. ТА ТАКИЙ ФОКУС ІЗ НАМИ НЕ ПРОХОДИТЬ»

— Виробники регулярно демонструють нові тканини, ми висловлюємо свої побажання, потім вони проходять лабораторні дослідження. На жаль, ще не до кінця побороли корупцію. Траплялися випадки, коли виробники намагалися підкупити лабораторії, аби ті видали бездоганний результат. Та такий фокус із нами не проходить. Ми хотіли створити власну лабораторію, але нас заздалегідь звинуватили в тому, що, мовляв, станемо монополістами і корупціонерами. Хоча можу сказати точно, що нашу лабораторію ніхто б не підкупив.

Отриманий бойовий досвід у справі контролю якості речового майна неабияк допомагає.

— Підходять технологи і запитують: «Як шапка?» Я — жорсткий критик, одразу знаходжу, що потрібно змінити. Адже армія повинна отримувати краще, а не гірше. Якщо раніше я одягав державну форму тільки тоді, коли приїздив Президент, то тепер постійно ношу нові «Талани» і український «піксель». Залюбкиноситиму зимову форму нового зразка. Поки що ми всю її відправляємо на фронт. Можливо, деякі незначні елементи ще будуть змінюватись після відгуків військовослужбовців. Та до наступної зими ми точно вийдемо на пристойний рівень.

Павло запевняє, що вже зараз обмундирування від українських виробників можна було б продавати за кордон.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

«АККЕРМАН» І «БЕРДЯНСЬК»

УСПІШНО ЗАВЕРШИЛИ ДЕРЖАВНІ ВИПРОБУВАННЯ

МАЙЖЕ ЗА РІК КАТЕРИ ПОДОЛАЛИ БІЛЬШЕ НІЖ 2000 МИЛЬ, ВІДПРАЦЮВАЛИ ПОНАД 20 БОЙОВИХ ВПРАВ ПО ПОВІТРЯНИХ, МОРСЬКИХ І НАЗЕМНИХ ЦІЛЯХ З УСІХ ВИДІВ ОЗБРОЄННЯ

Під час перевірки швидкості ходу та маневреності катера

Екіпажі катерів складаються з досвідчених офіцерів та контрактників

Незабаром малі броньовані артилерійські катери «Аккерман» і «Бердянськ» підсилять сили постійної бойової готовності Військово-Морських Сил ЗС України. Акт про успішне закінчення державних випробувань на катерах днями було підписано в штабі українського національного флоту

— На морському полігоні поблизу Одеси катери успішно закінчили всі випробування та відправилися на пофарбування, — повідомив Голова державної комісії — заступник командувача ВМС ЗС України з бойової підготовки — начальник управління бойової підготовки капітан 1 рангу Олексій Неїжпапа. — Особлива увага членів комісії приділялася роботі кормових та носових бойових модулів і апаратури навігації. Зокрема в морі перевірялася швидкість ходу та маневреність катерів, можливості енергетичної установки, рульовий, якірний, швартовно-буксирний та леєрний пристрої. Окрім того, перевірено дальність плавання та герметизацію зовнішнього контуру катерів.

За словами капітана 1 рангу Олексія Неїжпапи, катери під час контрольного виходу та тактичних навчань, показали дуже хороші ходові якості, безперебійну роботу систем і механізмів, а також живучість та надійність матеріальної частини.

МАСКУВАННЯ СУДНАМ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ОСОБЛИВІСТЬ КОНСТРУКЦІЇ КОРПУСУ, ВИКОНАНОГО ЗА ПРИНЦИПОМ СТЕЛС-ТЕХНОЛОГІЇ

— Відповідно до плану навчань, катери успішно виконали артилерійські стрільби по мішенях, які імітували споруди берегової оборони та броньовану техніку, кораблі й засоби повітряного нападу умовного противника, — зазначив начальник управління бойової підготовки.

До речі, у дуельній ситуації, що була розіграна, катери відпрацювали завдання маскування, пошуку й виявлення морської цілі з подальшим умовним знищенням противника. Ретельне маскування суднам забезпечували особливість конструкції корпусу, виконаного за принципом стелс-технології, а також спеціально створена димова завіса. Застосовані засоби ускладнюють виявлення та класифікацію об’єкта як надводного корабля. Таким чином, катерам вдавалося непоміченими виходити на рубіж атаки.

Слід зазначити, що на даний час екіпажі катерів складаються з досвідчених офіцерів та контрактників бригади надводних кораблів. Однак опановувати науку управління новою технікою їм доводилося за безпосередньої участі у випробуваннях і спілкуванні з представниками підприємства-виробника.

— Командування флоту планує закупити у підприємства-виробника стенд, до складу якого увійдуть бойові модулі, системи навігації та життєзабезпечення, а також пост керування. Стенд розгорнуть на базі навчального центру в Миколаєві, — наголосив капітан 1 рангу Олексій Неїжпапа.

Євгеній СИЛКІН

«ЧОРНІ БЕРЕТИ»

ВПЕРШЕ ПІСЛЯ ВИХОДУ З КРИМУ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У МОРСЬКОМУ ПОХОДІ

Морпіхи 1-го Феодосійського батальйону морської піхоти імені Костянтина Ольшанського взяли участь у морському поході СДК «Юрій Оліференко». Зокрема на борту десантного корабля вони подолали кілька сотень миль до міста Ізмаїл та у зворотному напрямку

Під час переходу морем та річкою Дунай бійці відпрацювали навчально-бойові завдання спеціальної та бойової підготовки, елементи протидиверсійних дій, догляд підозрілого судна та навчання із захоплення судна-порушника.

У місті Ізмаїл морські піхотинці разом із співробітниками правоохоронних органів забезпечували безпеку під час зустрічі командувача Військово-Морьких Сил Збройних Сил України віце-адмірала Ігоря Воронченка з начальником Головного штабу Морських сил Румунії віце-адміралом Александру Міршу, яка відбулася на борту середнього десантного корабля. Крім того, під час повернення десантного корабля до місця постійного базування підрозділ морської піхоти провів морське десантування та пошуково-розвідувальні дії в районі Тендрівської коси.

Морпіхи відпрацьовують елементи протидиверсійних дій

Десант під час висадки

Після виходу з Криму та доукомплектування, це перший вихід у море одного з елітних підрозділів Збройних Сил України. Протягом останніх двох років під час виконання бойових завдань на Маріупольському напрямку бійці підрозділу, що є складовою національного флоту, могли спостерігати море лише з берега. Саме тому для тих із них, хто вперше опинився на десантному кораблі, було організовано ритуал оморячування.

Наприкінці походу командир корабля капітан 3 рангу Юрій Вітський привітав морських піхотинців із приєднанням до великої флотської родини.

Євгеній СИЛКІН

Виконуючи завдання ООН, українські військовослужбовці перш за все зміцнюють авторитет держави

УКРАЇНА — ЧЕТВЕРТА СЕРЕД ЄВРОПЕЙЦІВ У РЕЙТИНГУ МИРОТВОРЦІВ ООН

ПОПРИ БОЙОВІ ДІЇ НА СХОДІ НАШОЇ КРАЇНИ, УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ ПРОДОВЖУЮТЬ БРАТИ АКТИВНУ УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЯХ ПІД ЕГІДОЮ ООН

Серед тих, хто зміцнює імідж України на міжнародній арені, на особливу повагу заслуговують наші військовослужбовці, які боронять мир у різних гарячих точках планети. Географія миротворчих місій українських вояків за 25 років ЗС України досить широка. Від Балкан до країн Західної, Центральної, Південної Африки, Центральної Азії та Близького Сходу та навіть Центральної Америки (Гватемала). Виконуючи завдання ООН у різних країнах, наші військовослужбовці не лише зміцнюють авторитет держави, але й поглиблюють стосунки з іноземними партнерами, переймають передовий досвід та професійно зростають. Про це та інше кореспонденту нашої газети розповідав начальник Головного управління військового співробітництва та миротворчих операцій Генерального штабу Збройних Сил України генерал-лейтенант Леонід Голопатюк

— Попри агресію з боку Росії, що триває, Україна залишається однією з провідних країн у Європі, яка надає свої миротворчі підрозділи для операцій ООН. Які перспективи української миротворчості?

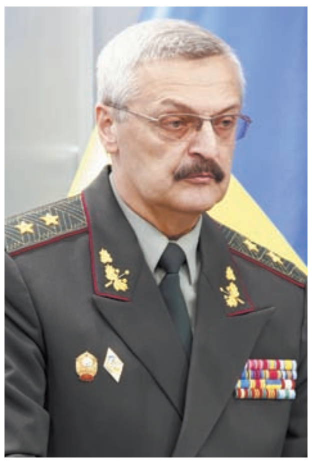
— За останньою інформацією Секретаріату ООН, Україна посідає четверте місце серед усіх європейських країн-постачальниць миротворців до складу місій під егідою ООН.

На сьогодні 506 військовослужбовців Збройних Сил України беруть участь у десяти міжнародних операціях із підтримання миру й безпеки під проводом ООН, НАТО та в складі спільних миротворчих сил.

Що стосується перспектив миротворчої діяльності, то тут треба зауважити, що можливе розширення формату участі ЗС України в міжнародних операціях із підтримання миру й безпеки обумовлюватиметься розвитком військово-політичної, фінансово-економічної ситуації в країні та рівнем оперативних і бойових спроможностей наших Збройних Сил.

Розуміючи, що авіаційна техніка має вирішальний вплив на загальний успіх операцій, а також беручи до уваги наявність поточного некомплекту вертолітної техніки в місіях ООН, українська сторона готова розглянути питання щодо залучення задіяних сил і засобів 56-й овз для участі в інших місіях у разі завершення діяльності місії Організації Об'єднаних Націй у Ліберії.

Окрім того, представники ЗС України продовжуватимуть брати участь у тренувально-дорадчій місії НАТО «Рішуча підтримка» в Ісламській Республіці Афганістан у чинному форматі в складі італійської та литовської військових складових міжнародних сил, де й надалі виконуватимуть завдання з розмінування, інженерного забезпечення та навчання місцевих військовослужбовців.

Генерал-лейтенант Леонід Голопатюк

Принципово новою сторінкою розвитку регіонального співробітництва України стало створення спільної литовсько-польсько-української військової частини (ЛИТПОЛУКРБРИГ), головним завданням якої є участь у міжнародних операціях з підтримання миру й безпеки. Навіть більше, створення такого багатонаціонального підрозділу стало сигналом щодо цілей та прагнень України в напрямку євроатлантичної та європейської інтеграції, а також індикатором підтримки країни з боку міжнародних партнерів.

— Леоніде Станіславовичу, на чому зосереджувались основні зусилля у сфері військового співробітництва в поточному році?

— У міжнародному експертному середовищі існує бачення, що наразі головною дієвою стратегією щодо Росії є стратегія, притаманна часам «холодної війни». Це стратегія стримування, яка полягає у подальшому послабленні агресивного потенціалу Кремля та наявності добре підготовленого, натренованого й оснащеного українського війська, яке здатне гарантувати територіальну цілісність і недоторканність нашої держави. Тож зусилля міжнародного співробітництва у військовій сфері були спрямовані саме на нарощування оперативних спроможностей Збройних Сил України.

Показовим прикладом стала підготовка цього року іноземними інструкторами п'яти батальйонів ЗС України — трьох механізованих та двох аеромобільних, які сформовані та укомплектовані за стандартами НАТО. Це дозволить у найближчій перспективі здійснити перехід Збройних Сил України на типову організаційно-штатну структуру Альянсу.

Наступного року буде дещо змінено формат підготовки, що передбачає перехід до навчання українських підрозділів національними інструкторами, які вже проходять відповідну підготовку та сертифікацію за стандартами НАТО. Іноземні інструктори після 2016 року лише спостерігатимуть за процесом навчання й надаватимуть консультативну та методологічну допомогу.

Нагадаю, що в Україні було оновлено пакет документів з оборонного планування стратегічного рівня. Зокрема Стратегію національної безпеки, Воєнну Доктрину, а також Стратегічний оборонний бюлетень. Усі ці документи також було опрацьовано за дорадчої допомоги експертів із країн-членів Північноатлантичного альянсу.

— Як відбувається співпраця з основними стратегічними партнерами? Яку допомогу було надано Україні?

— Протягом останніх двох воєнних років міжнародне військове співробітництво на двосторонньому рівні набуло особливого значення і ваги.

Спільними зусиллями зі Збройними силами та Національною гвардією США за цей час було відновлено українсько-американські воєнно-політичні консультації, які довели свою ефективність. Кількість заходів двостороннього співробітництва зросла в декілька разів. Окрім того, американська сторона надає політичну підтримку заходам реформування нашої оборонної складової. Під час двосторонніх консультацій з питань оборони сторони узгодили середньострокові пріоритети співробітництва. Йдеться про управління військами та оборонне планування, військову освіту, підготовку та застосування військ, логістику. Саме реалізація зазначених пріоритетів покликана трансформувати військове співробітництво між Україною та США з моделі «кризового менеджменту» до сталого стратегічного партнерства з чітко визначеними цілями та часовими показниками їх досягнення.

Знаковою подією цього року стало призначення стратегічних радників. Сподіваємося, що цей інститут стратегічних радників буде ефективним механізмом супроводу діяльності та надання допомоги Комітету реформ при Міністерстві оборони та Збройних Силах України.

Мабуть, читачі вже знайомі з таким механізмом отримання допомоги від наших іноземних партнерів, як Багатонаціональний об'єднаний координаційний комітет з питань військового співробітництва та оборонного реформування (БОКК). Хоча він створювався два роки тому як українсько-американський, наразі в його роботі беруть участь Великобританія, Канада та Литва. У рамках БОКК в Україні розгорнуто «Об'єднану багатонаціональну тренувальну групу «Україна» для проведення заходів колективної та індивідуальної підготовки ЗС України. Підготовка здійснюється не тільки американськими, а й литовськими, канадськими (операція UNFIRE), естонськими та латвійськими інструкторами. Вони підготували п'ять батальйонів, про які згадувалося вище.

Ефективну й дієву курсову підготовку організували британські інструктори в межах операції ОРБІТАЛ. Починаючи з березня минулого року британськими інструкторами підготовлено близько 3000 військовослужбовців ЗС України.

НА СЬОГОДНІ 506 ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ДЕСЯТИ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЯХ ІЗ ПІДТРИМАННЯ МИРУ Й БЕЗПЕКИ ПІД ПРОВОДОМ ООН, НАТО ТА В СКЛАДІ СПІЛЬНИХ МИРОТВОРЧИХ СИЛ

Ще однією знаковою подією року став початок активної роботи американських радників на оперативному та тактичному рівнях у рамках Групи радників з оборонної підготовки DEAG (Defense Education Advisory Group). За допомогою наших американських колег на основі досвіду АТО та американських керівних документів опрацьовано настанови з бойової підготовки для ланки відділення–взвод. Зараз триває робота над опрацюванням таких документів ланки рота–батальйон.

Повертаючись до питання матеріально-технічної допомоги, хочу відзначити, що впродовж 2014–2015 років ЗС України отримали підтримку у вигляді матеріальних засобів від 20 країн світу. Зокрема йдеться про прилади нічного бачення, засоби зв'язку, техніку для розмінування, автомобільну техніку, радіолокаційні станції контрбатарейної боротьби, техніку для розмінування тощо.

Наприклад, цього року США надали нам безпілотні літальні апарати, радіостанції, автомобілі медичної евакуації, прилади нічного бачення, радіолокаційні станції контрбатарейної боротьби та запасні частини для них.

Стосовно гуманітарної допомоги слід зазначити, що останнім часом її отримано на 700 тисяч доларів США. Це намети з системами обігріву, зимове обмундирування, індивідуальні аптечки тощо.

Записав Вадим КОВАЛЬОВ

ДВОРАЗОВІ ПЕРЕМОЖЦІ ТАНКОВОГО БІАТЛОНУ

НЕ ХИБЛЯТЬ І В БОЯХ НА ДОНБАСІ

Роман Багаєв

Брати Зуєви

Цьогоріч танкісти 14-ї окремої механізованої бригади (ОК «Захід») перемогли у змаганні на кращий танковий взвод ЗС України. У фіналі вони здолали конкурентів із суто «танкових» 1-ї та 17-ї бригад. А перед тим танковий взвод Волинського з'єднання здобув перше місце у такому ж конкурсі в Сухопутних військах. Нині цей підрозділ перебуває на Сході держави у визначеному районі відведення й постійно підтримує високу боєготовність, аби у разі потреби дати швидку та адекватну відповідь ворогу. Днями мені вдалося побувати у кращому танковому взводі країни

Варто зауважити, що ці ж танкісти перемагали у такому ж турнірі 2013 року. А кілька місяців тому три екіпажі під керівництвом капітана Романа Багаєва (всі — учасники АТО) знову втерли носа колегам і повернули на почесне місце у штаб частини перехідний приз змагань — макет Т-34. Тоді їх нагороджував начальник Генерального штабу — Головнокомандувач Збройних Сил України генерал армії України Віктор Муженко. Приємним доважком успіху стали сертифікат на 90 тисяч гривень, державні нагороди та подарунки.

Командира 1-ї танкової роти 14-ї омбр капітана Романа Багаєва я буквально відірвав від роботи, щоби поспілкуватися. Саме насунулася зима, і треба було надійно вгризтися у ще не таку замерзлу землю, ще раз прогнати й перевірити техніку, аби потім менше колупатися під снігом у сильні морози. Енергії офіцеру не позичати. 2013 року він закінчив факультет військової підготовки ім. Верховної Ради України НТУ «Харківський політехнічний інститут» і поїхав на Західну Україну служити заступником командира танкової роти 51-ї омбр (на її базі у грудні 2014-го створено 14-ту омбр). А менш як за рік він був на передовій.

— Коли почалися бойові дії, наш підрозділ у складі бригади відбув на злагодження під Миколаїв. Звісно, я знався на теорії, але без бойової практики вона ніщо, адже в реальній сутичці потрібно здолати страх, щоб він не паралізував волю до дій, не закрив доступ у свідомості до здобутих знань, — пояснює командир роти. — Тож безцінну практику я отримав уже під час війни.

Побратими Багаєва брали участь у боях за Мар'їнку, Савур-Могилу: відбивали ворожі напади, зокрема танкові, зачищали території після звільнення. Інколи сили противника учетверо перевершували чисельність українських вояків. Вони добряче скубали окупантські підрозділи, від влучних пострілів волинських танкістів горіли ворожі панцирники, автівки, їхали додому вантажем «200» бойовики, що уявили себе неабиякими «великоросами». Відома операція — штурм Савур-Могили. П'ять наших Т-64, декілька БМП-2, підтриманих батареєю САУ, відкрили вогонь і пішли вперед. І от нарешті бетонна стела впала, поховавши під уламками бойовиків. Згодом висоту довелося тривалий час утримувати від атак противника.

— Не казатиму про інших, але в мене склався «букет» різних емоцій, а також потреба в аналізі всього, що відбулося в бою, — зауважує Роман Багаєв.

— Що варто підтягнути в підготовці танкістів? — запитую в нього.

— Механікам-водіям, навідникам, які приходять до нас із навчальних центрів, страшенно бракує практики й доводиться витрачати час на «донавчання» уже в підрозділі. У більшості з них є лише первинні навички: вони можуть завести машину, проїхатися — й усе. Мало підтягнути їх професійно, надважливою є злагодженість екіпажів. Буває, в екіпаж потрапляє хтось новий — і злагодження доводиться проводити наново. А от офіцерів треба готувати нешаблонно, привчати думати самостійно, не дотримуватися лише певних лекал. Вважаю неабияким здобутком те, що в нашому професійному кістяку залишилися люди, які брали участь у боях 2014–2015 років.

П'ЯТЬ НАШИХ Т-64, ДЕКІЛЬКА БМП-2, ПІДТРИМАНИХ БАТАРЕЄЮ САУ, ВІДКРИЛИ ВОГОНЬ І ПІШЛИ ВПЕРЕД... І ОТ САВУР-МОГИЛА НАША

— Чи багато клопоту завдає техніка?

— Чесно кажучи, вона старенька, але тримаємо її в належній боєготовності. Без проблем виходимо на рубежі, виконуємо бойові завдання.

— У багатьох військових професіях є специфічні страхи. Які у танкістів?

— Приміром, мене як командира роти, командира танка, найбільше страшить думка, що якщо нас підіб'ють, я не зможу витягнути механіка-водія. Чи гармата опуститься й люк не підніметься, чи він нижнім рятівним шляхом не скористається, якщо стоятимемо в болоті. А за себе не надто переймаюся… Знаю, що стезя танкіста протипоказана при клаустрофобії. Загалом командир має зробити все, щоб його люди призвичаїлися до перебування у специфічному тісному середовищі, щоправда не найбезпечнішому. Я постійно дбаю про таке звикання. Тому всі виїзди — навчальні й тактичні — намагаюся проводити у бойовому варіанті.

Головне для танкіста — зріднитися з машиною, полюбити її. Тому хлопці часто називають панцирники милозвучними позивними. Принаймні тут я бачив Т-64 на ім'я «Кицюня». Буває, танк вибрикує, не заводиться, «глючить». Візьмеш, потреш його, погладиш — і залізного друга «попускає». А обереги — фото, молитовники, дитячі малюнки — є чи не в кожній машині.

У згаданій танковій родині багато побратимів дуже зблизилися, навіть покумилися. А віднедавна тут служать разом два рідних брати Зуєви з Володимира-Волинського — старший Олександр є командиром 3-го танкового взводу, а молодший Олексій — механік-водій. Старший сержант 23-річний Олександр Зуєв у війську понад п'ять років і зовсім не жалкує, що став танкістом.

— Нізащо не покину танкові війська. Тим паче, що ця служба зблизила мене із братом, — зауважує Сашко. — Хоч нам не можна бути в одному екіпажі чи взводі, та все ж таки набагато легше, коли брат поруч. Бачимося значно частіше, аніж удома, навіть попри те, що живемо у різних бліндажах.

— Цьогоріч я підписав контракт. Пишаюся тим, що служу в кращому танковому підрозділі нашого війська й поважаю побратимів, — каже менший на п'ять років за брата Олексій Зуєв. — Ми з Сашком, звісно, колись і чубилися, але вже час дорослішати. До армії і він мав непростий характер. Мама тішиться, що служба змінила нас на краще.

Загальна улюблениця танкістів «чотирнадцятки» — німецька вівчарка Найда. Її ще собачам підібрали неподалік Артемівська. Вона була худющою й практично не гавкала. За кілька місяців її відгодували, і тепер вона, як кажуть бійці, — бойова подруга. Найда неймовірно любить танки. Щойно заводиш машину, вона одразу прибігає, не проти проїхатися всередині чи на броні. Цікаво, що поночі псина ходить на пости, часто проводячи ніч із вартовими. Найда — «титульний» символ роти. Волонтери їй навіть виготовили документ «учасника бойових дій» і вручили його перед строєм. У документі так і записано:»Боєць Найда Ротна Артемівна». В неї донедавна були цуценята, так хлопці порозбирали їх додому, коли роз'їжджалися. А одне, найліпше, лишили. Тепер на утриманні й забезпеченні роти два чотирилапих бійці. Тушонка й кілька у томаті — їхні найбільш жадані наїдки.

Геннадій КАРПЮК

ВІЙСЬКОВІ ТРЮКИ НАШИХ РОЗВІДНИКІВ,

АБО ПРО НЕСТАНДАРТНІ СПОСОБИ ВЕДЕННЯ РОЗВІДУВАЛЬНИХ ДІЙ ПІДРОЗДІЛУ «БОРОДИ»

…Чекати більше не було сил — час повернення останньої «трійки» його розвідників «з тієї сторони» вичерпався понад годину тому. Прислухаючись до віддалених нічних пострілів, Микола сам рушив за маршрутом повернення хлопців. З настанням темряви він відправив кілька груп у розвідпошук, бо суцільної лінії зіткнення на Луганщині на початку літа 2014-го ще не існувало, тому конче була необхідна точна інформація про ворога

Йшов повільно, «котячою ходою», час від часу залягаючи й озираючись навколо через «нічник». Хвилин за тридцять побачив крізь окуляри приладу постать. Пополастував їй наперерізь, приготувався до стрільби і, направляючи долонею звук голосу вбік, тихо вимовив умовне: «Миша, миша…» З полегшенням почув відгук російською: «Кот на крыше», кинувся до побратима:

— Ти цілий? Чому з двома автоматами?.. Що з хлопцями?

— Другий — не мій, трофейний. Хлопці поранені, залягли в балці за півтора кілометра звідси. Чекають на допомогу. Я їх обколов і перев'язав, але рани серйозні, джгути наклав з годину тому. На броні звідти відразу забрати не вийде — кругом «сепари», миттю підіб'ють. Пішки добиратися також ризиковано, снайперів тут, як бліх у собаки... Думай, «Бородо», часу в нас обмаль!..

Ми із «Бородою» стоїмо в офісі білоцерківської філії Асоціації учасників бойових дій і учасників АТО. Вперше бачу його зажуреним.

«Борода» показує на фото хлопців:

— Цього вже нема… Оці двоє — інваліди. Цей і цей були важко поранені. Один із них, Сергій Селезень, інвалід війни, переніс десятки операцій, проте мріє стрибнути з парашутом. Той, що посміхається, — щасливчик, єдиний, хто жодного разу не був поранений чи контужений, хоча воював «без жартів». Зараз служить за контрактом.

Намагаюсь повернути розмову до історії з розвідниками. «Борода» неохоче повертається до важкої теми:

— Розповідати майже нічого. На карачках з півтора кілометра тягнули пацанів на саморобних ношах. Снайпери не давали голову підняти, пристрілялися. Потім наші на броні підскочили, прикрили, евакуювали… Давайте про щось веселіше розповім. Знаєте, взводом на війні сміялись частіше, ніж тут.

«Борода» згадує командира підрозділу, до якого тимчасово придали його відділення. Офіцер виявився недосвідченим. Скомандував своїм зайняти кругову оборону і… спостерігати. Хлопці зауважили, що даних про противника жодних, добре б промацати «сепарів». Але командир ініціативу не підтримав. За тиждень викликає: негайно потрібна інформація про наявність противника в навколишніх селах і на шахті «Червоний партизан». Хлопці хитро перезирнулися і поклали на стіл докладний рапорт про диспозицію, ще й трофейні зразки російської зброї та спорядження. У того очі на лоба мало не полізли: чому ходили без наказу, як наважилися?! Але інформацію взяв, а згодом ще й подякував…

Зліва направо: атовці Олександр «Інструктор», Микола «Борода» та Сергій «Лис» після стрибка із парашутом

«КОЛИ МИ ПОБАЧИЛИ, ЩО ВМІЄ «БОРОДА» В РУКОПАШНІЙ, ЯК ВПРАВЛЯЄТЬСЯ ЗІ ЗБРОЄЮ І ОЦІНИЛИ РІВЕНЬ ЙОГО СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ — ВІДЧУЛИ СЕБЕ ДІТЬМИ»

Або інша історія. Стоїть спека під сорок, хлопці ведуть пошукові дії — вивчають зміни в системі оборони окупантів після невдалого штурму Червонопартизанська українськими підрозділами. Два дні в них уже нема ні їжі, ні води. На третій день одному побратиму з авантюрним характером набридло голодувати. Він роздягся до трусів, вийшов до крайньої в одному із сіл покинутої хати і спокійно назбирав городини.

Нікому зі спостерігачів противника й на думку не спало, що цей безтурботний «селюк» у сімейних трусах — небезпечний, як кобра, ворожий розвідник. «Бороді» цей трюк настільки сподобався, що наступного дня він із товаришами перевдягнулися в незрозумілої приналежності камуфляж, заїхали на «бусику» без номерів просто на центральну площу захопленого «сепарами» села до магазину і… не кваплячись, накупили повний багажник провізії.

Побратим «Бороди» Михайло Боярський теж дещо розповів про нашого героя:

— Коля прийшов у навчальний взвод десь за місяць після початку нашої інтенсивної підготовки до відправки в район АТО. Ми вже згадали, чого колись вчилися, відновили навички і вважали себе «крутішими за варене яйце». Хлопці служили строкову в спецпідрозділах, всі були вправними стрільцями, бійцями єдиноборств не нижче рівня кандидата в майстри спорту, чудовими слідопитами, мінерами і таке інше. Однак коли ми побачили, що вміє «Борода» в рукопашній, як вправляється зі зброєю і оцінили рівень його спеціальних знань — відчули себе дітьми.

Загалом війна для «Бороди» зайняла півтора року, протягом яких він із своїм підрозділом виконав десятки найскладніших розвідувальних операцій. Нині Микола Гніушевич є членом правління Асоціації учасників бойових дій і учасників АТО та реалізує низку соціальних проектів для ветеранів війни. Одним із найуспішніших, наприклад, є виділення учасникам АТО земельного масиву на 1200 ділянок під дачі в Білоцерківському районі.

Віктор ШЕВЧЕНКО

КАНАДІЄЦЬ, ЯКИЙ СЛУЖИТЬ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕСАНТІ

Десантник Джон Ющенко

З початком російської агресії проти нашої держави канадієць із українським корінням 51-річний Джон Ющенко подолав десять тисяч кілометрів, аби дістатися Львова та допомогти українській армії. Досвідчений механік запропонував свої знання та навички командуванню аеромобільної бригади та долучився до ремонту військової техніки.

Свій вчинок він тоді пояснив досить просто та без зайвого пафосу: «…Я стільки новин бачив… Не міг всидіти вдома, плакати. Я можу щось робити. Я механік удома, і всю цю техніку більш-менш розумію. І от подумав: чому ж не зможу купити білет і летіти, щоб допомогти?»

Наступні дві відпустки він провів не в родинному колі, а в боксі військової частини та допоміг поставити на колеса чимало одиниць військової техніки.

У червні цього року набув чинності Указ Президента України № 248, згідно з яким було визначено порядок проходження іноземцями військової служби в Збройних Силах України. Ці зміни у вітчизняному законодавстві відкрили двері для тих патріотів з-за кордону, які хотіли б допомогти своїй історичній батьківщині в боротьбі з ворогом, однак не мали на це достатніх правових підстав.

Джон одним із перших дізнався про нововведення, тож, порадившись з родиною та попрощавшись із рідними у Су-Сент-Марі, що в провінції Онтаріо, поїхав туди, де з 2014 року було його серце, — до зраненої ворогами України.

Вже понад два місяці Джон Ющенко є військовослужбовцем 80-ї окремої десантно-штурмової бригади. Контракт уклав до завершення особливого періоду.

Ігор БОРОЗДЮК

Непролазні чагарі сягали грудей та боляче кололи спітніле тіло навіть через прогумовану вітрівку. Лопатюк, подумки сиплячи чортами, знову пошкодував про залишений хлопцям міношукач, хоча й розумів, що тут він непотрібний. Однак треба було терміново прокладати прохід у мінному полі нашій розвідці, тому він вперто накарачках, неначе у тунелі, повільно просувався звірячою стежиною між стовбурцями густих кущів

«СВОЮ «ЄДИНУ ПОМИЛКУ САПЕРА» Я ВЖЕ СКОЇВ

СЛАВА БОГУ ВИЖИВ. ВОРОЖИЙ САПЕР ПОМИЛИВСЯ…»

Після дощів над дереном до литок піднялася молода трава. «Тут би із песиком саперним попрацювати!» — думав Лопатюк. Якщо на стежині є натискні міни або розтяжки, швидко знайти їх без нього буде важкувато. Та собак їм за штатним розкладом не передбачено, залишалося працювати старим дідівським методом — щупом, долонями й очима.

Анатолій уже почав втрачати відчуття часу, коли зарості нарешті трохи розступилися. Сапер із полегшенням підвівся з колін, розпрямив закляклий поперек, зробив один крок… Збоку одразу почувся до болю знайомий тихенький, на межі сприйняття, металевий шелест запобіжної чеки, що висилає з корпусу детонатора…

То був перший і останній раз, коли молодший лейтенант впав у стан ступору. У стрибку можна було впасти тільки вперед, але саме для таких випадків досвідчені мінери на місце можливого падіння противника підкладають другу міну-сюрприз, а то й цілу низку мін, призначених для маленького підрозділу. Тому він просто стояв, приречено чекаючи на вибух і благаючи Господа, щоб побратими були від нього якнайдалі…

Сидимо з Анатолієм у холодному приміщенні його загону в смузі оборони однієї з механізованих бригад на луганському напрямку. На столі — купа формулярів мінних загороджень, які він щойно перевіряв і заповнював. Поряд із ними — відзнака Міністерства оборони України «За зразкову службу», яку чоловік отримав із рук генерала півгодини тому.

Розмовляємо:

— Є у мене наставник, — розповідає офіцер. — Ім'я не називатиму, йому це не сподобається. Слава Богу, дядько хоч і у великих літах, проте в доброму здоров'ї й при ясному розумі. У нього неймовірний досвід, знання, авторитет у колі саперів. Він мені, коли я був ще жовторотим пташеням, утовкмачував у голову: сапери смертельно помиляються не технічно, а психологічно. Немає такого боєприпасу, який не можна було б знешкодити тим чи іншим способом. Але є передчасна втрата концентрації уваги, стан розслабленості, невиправдана самовпевненість тощо. Оце зі мною і сталося. Сам за роки цієї війни понаставляв купу мудрованих мінних загороджень біля наших «нульових» опорних пунктів. Учив підлеглих прораховувати психологію поведінки на полі бою «колег» із протилежної сторони, передбачати їхні дії. А тут така халепа…

— Так вибух стався?

— Ні, — молодший лейтенант раптом широко всміхається. — «Колезі» з того боку кортіло, щоб їхні спостерігачі не тільки почули, але й побачили точне місце вибуху. Це мало сенс, тому що їхня протидиверсійна група змогла б одразу вийти на нас. Для цього він поєднав гранатну розтяжку з сигнальною міною. Але йому не вистачило досвіду для налаштування правильної зв'язки натяжних шнурів та петель — їх підклинило. Тож свою «єдину помилку сапера» я вже скоїв.

НА ОСОБИСТОМУ РАХУНКУ ЛОПАТЮКА БІЛЬШЕ НІЖ 600 БОЙОВИХ РОЗМІНУВАНЬ

— Побратимів втрачати доводилося?

— На жаль, так. Один із них також вчився у мого наставника й теж не прислухався. На початку війни ми встановлювали мінні загородження вздовж кордону з Кримом. Одне з них треба було перевести з першого ступеня готовності у другий, тобто позначити його межі для своїх військ. За регламентом, такі роботи належить проводити тільки у парі. Саперів, як завжди, катастрофічно не вистачало, мене відкликали на інше завдання. А він вирішив, що впорається сам… На жаль, йому не пощастило…

На подвір'ї приватної садиби Лопатюків у Новограді-Волинському радісна метушня — батько повернувся додому з черговою ротацією. Дружина обіймає Анатолія, а він дістає з сумки кумедне цуценя шляхетної породи «дворняга». «Приймай нового члена родини», — каже він. — Назвав Сепаром, будеш його у мою відсутність виховувати так, щоб гавкав, а не «лаял». Жінка сміється і зауважує: «Добре, що в Іраку собацюри у дефіциті. Ти їх і звідти додому зносив би, якби міг».

Молодший лейтенант Анатолій Лопатюк

Дружина накриває на стіл, а чоловік прямує до спальні, кладе у коробку з орденом Бойового Червоного прапора діда, який у Другу світову також воював сапером, свою чергову, сьому нагороду. Згадує...

Разом з миротворчою місією в Іраку в нього за плечима — три роки війни. За чотирнадцять років служби від солдата дійшов до головного сержанта полку, торік отримав офіцерське звання й посаду командира взводу розмінування. На його особистому рахунку більше ніж 600 бойових розмінувань та постановка багатьох мінних полів і загороджень на передовій.

Віктор ШЕВЧЕНКО

ДМИТРО МАЙБОРОДА ПОВЕРНУВСЯ НА АЕРОДРОМ

Відновлений Ан-26 імені Героя України Дмитра Майбороди під час передачі до складу 456-ї бригади транспортної авіації

Напередодні святкування Дня Збройних Сил України на військовому аеродромі Гавришівка відбулись урочистості з нагоди передачі відновленого Ан-26 імені Героя України Дмитра Майбороди до складу 456-ї бригади транспортної авіації

— Трагічною й водночас героїчною сторінкою в новітній історії Повітряних Сил Збройних Сил України стало 14 липня 2014 року, коли у свій останній політ пішли два висококваліфіковані льотчики: підполковники Дмитро Майборода та Дмитро Шкарбун. Сьогодні врочиста мить, коли гордий літак Ан-26 з ім'ям легендарного Героя України Дмитра Майбороди на борту підніметься в небо. Це ще одне підтвердження того, що герої не вмирають, вони живуть у пам'яті вдячного народу, вони поряд із нами у назвах шкіл та вулиць, у пам'ятниках та меморіальних дошках, — сказав командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-полковник Сергій Дроздов.

З травня 2014 року тоді ще майор Дмитро Майборода брав участь в антитерористичній операції на Сході України. Як командир екіпажу літака Ан-26, бортовий номер 19, із травня по липень 2014 року виконав 35 бойових вильотів, під час яких перевіз 750 військовослужбовців та 28 000 кг вантажу, здійснив десантування парашутним способом 54 800 кг озброєння, матеріально-технічних засобів та гуманітарних вантажів у райони дислокації підрозділів Збройних Сил України.

14 липня 2014 року бойовим завданням для екіпажу стало десантування вантажів парашутним способом. Близько 12.00 у районі села Давидо-Микільське Краснодонського району Луганської області літак Ан-26, яким керував майор Дмитро Майборода, було атаковано керованою ракетою типу «повітря-повітря» на висоті 6500 метрів. Унаслідок влучання лівий двигун та електрообладнання літака відмовили, у корпусі фюзеляжу з'явилася пробоїна, сталося різке задимлення салону. Зусилля екіпажу щодо флюгерування лівого двигуна не мали результатів, літак одразу почав завалюватись на ліве крило з розворотом уліво. Командир корабля намагався вирівняти траєкторію польоту літака та уникнути звалювання його в штопор, щоб надати можливість екіпажеві покинути літак, який уже почав утрачати керованість. За командою командира екіпаж покинув літак. Пілот доклав максимум зусиль, щоб утримати літак у повітрі, та своїми діями забезпечив можливість членам екіпажу покинути літак, але сам засобами аварійного порятунку не встиг скористатися й загинув.

Указом Президента України від 4 грудня 2014 року № 9175/2014 за винятковую мужність і самопожертву, виявлені в захисті державного суверенітету й територіальної цілісності Української держави, вірність Військовій присязі офіцеру Дмитру Майбороді присвоєно звання Героя України з удостоєнням ордена «Золота Зірка».

— Минулого року силами фахівців ІТС Чугуївської авіабригади вдалося підготувати цей Ан-26 до перельоту на 410-й авіаремонтний завод, — розповідає заступник головного інженера авіації ПС ЗС України полковник Анатолій Половиков. — А вже там майстри здійснили капітальний ремонт літака. Відтепер його без ремонту можна експлуатувати дев'ять років. Також літак переобладнали у варіант транспортного літака Ан-26 і встановили обладнання, яке дає змогу здійснювати польоти як санітарно-транспортний літак.

Ан-26 (бортовий номер 35) імені Дмитра Майбороди став визначним для 410-го авіаремонтного заводу. Це перший борт, який після капітального ремонту можна назвати винятково українським літаком, без російського обладнання.

Віктор ГЕДЗ

У «єдиному вікні» у ветерана АТО приймуть документи, проконсультують, згодом телефоном повідомлять, на якій стадії знаходиться вирішення питання

«ЄДИНЕ ВІКНО» ДЛЯ УЧАСНИКІВ АТО

ГОЛОВНА ЙОГО ФУНКЦІЯ — СПРОСТИТИ ПРОЦЕДУРУ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ, ЗРОБИТИ ЇЇ ЗРОЗУМІЛОЮ ТА ПРОЗОРОЮ

Торік Президент України визначив завдання для обласних та Київської міської державних адміністрацій щодо запровадження роботи з надання відповідних послуг учасникам АТО та членам їхніх сімей за принципом «єдиного вікна». Як на місцях ведеться ця робота, вивчав кореспондент «Народної армії»

Режим «єдиного вікна» передбачає таку роботу зі споживачами, коли всі внутрішньо-організаційні процеси, пов'язані з наданням адміністративних послуг, відбуваються всередині служби або між службами без участі замовника. Тобто прийшов — віддав документи, за деякий час повернувся — отримав рішення. Такий підхід спрощує процедуру оформлення документів, забезпечує людині комфорт, мінімум її спілкування з чиновниками та унеможливлює зловживання з боку останніх.

Уже зараз у багатьох регіонах, надавши пакет документів до «єдиного вікна», можна оперативно оформити пільги, земельну ділянку, отримати інші послуги. Наприклад, у Дніпрі земельну ділянку учасник АТО може оформити за два-три відвідування «єдиного вікна із земельних питань для учасників АТО». При цьому йому достатньо мати при собі лише паспорт, ідентифікаційний код, посвідчення учасника бойових дій (довідку про участь в АТО). У ветерана АТО приймуть документи, проконсультують, згодом телефоном повідомлять, на якій стадії знаходиться вирішення питання.

ПОНАД 3000 АТОВЦІВ НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ ВЖЕ ОТРИМАЛИ ЗЕМЛЮ ЧЕРЕЗ «ЄДИНЕ ВІКНО», БІЛЬШЕ 5000 ОФОРМЛЮЮТЬ ДОКУМЕНТИ

— За темпами видачі землі бійцям АТО Дніпропетровщина — перша в Україні. Понад три тисячі воїнів уже отримали ділянки, більше п'яти тисяч оформлюють документи. Оформлення проектної документації для бійців АТО — безкоштовне. Ці витрати взяв на себе обласний бюджет, — розповідає керівник Центру допомоги учасникам АТО при Дніпропетровській ОДА Наталя Шуліка.

Воїни вже отримали близько 2,4 тисячі гектарів землі. Здебільшого це наділи для сільськогосподарських робіт, садівництва. Є й ділянки під зведення будинків.

На Львівщині «єдине вікно для обслуговування учасників АТО» із земельних питань створили безпосередньо при Головному управлінні Держгеокадастру області. За словами начальника управління Андрія Кавецького, робота «єдиного вікна» помітно пришвидшила розгляд заяв та виділення земельних ділянок

У Білій Церкві в «єдиному вікні пільговика», що діє при управлінні соціального захисту населення міської ради, учасники АТО можуть оформити пільги на житлово-комунальні послуги. З червня 2015 року цим правом вже скористався 831 учасник АТО. За словами виконувача обов'язків начальника управління Юлії Терещук, тепер воїну АТО не потрібно звертатися до організацій, що надають житлово-комунальні послуги. Пільговиків реєструють в Єдиному державному автоматизованому реєстрі осіб, які мають право на пільги, та передають усі дані про зареєстрованого пільговика до організацій-надавачів послуг. Усі необхідні процедури здійснюються без додаткової участі заявника, а необхідний пакет документів розсилається електронною поштою.

Як бачимо, «єдині вікна» для учасників АТО функціонують при різних структурах та організаціях і надають допомогу з різних питань. Але найбільш ефективним шляхом надання послуг учасникам АТО за принципом «єдиного вікна», на мій погляд, є приклад Івано-Франківська.

Тут окреме «вікно» для учасників АТО облаштували на базі Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) при міській раді, який, як відомо, працює у режимі «єдиного вікна». Туди воїни звертаються для оформлення пільг на житлово-комунальні послуги, подають заявки на землю, встають у чергу для отримання житла і не тільки. Тобто всі послуги, які надає місто, вони оформлюють у цьому «єдиному вікні». Так, 2016 року пільги на житлово-комунальні послуги тут оформили 1450 бійців, 80 учасників АТО отримали документи на землю під індивідуальне будівництво, на черзі ще 982. У чергу на житло став 301, отримали 19.

На сьогодні ЦНАПи уже функціонують у багатьох містах, де надають як адміністративні, так і соціальні та господарсько-адміністративні послуги. Тут можна отримати безоплатні консультації з правових питань, вирішити питання соціального захисту та соціального страхування, оформити пенсії та житлові субсидії, соціальні виплати та пільги, матеріальні допомоги та інше, а також технічні умови та дозволи на під'єднання до мереж газопостачання тощо.

Усі процедури автоматизовані, контакт заявника з чиновником повністю виключений. Людина здає документи в «єдине вікно»: байдуже, куди вони адресовані, — у відділення Пенсійного фонду, міськгаз чи міграційну службу, і за певний час отримує вже готові документи.

Також у ЦНАПах, як, наприклад у Вінниці, крім вище зазначеного, учасникам АТО та їхнім членам сімей надають консультації щодо пільг та допомогу з державного та місцевого бюджетів.

За рішенням Кабміну, робота ЦНАПів буде уніфікована, планується по всій Україні за 5–7 років завершити створення адмінцентрів із якісного надання послуг. Це означає, що у країні функціонуватиме єдина мережа з надання адмінпослуг за принципом «єдиного вікна». І ті послуги, які зараз учасники АТО отримують у різних структурах, вони зможуть отримувати в одному місці.

Руслан СЕМЕНЮК

У КИЄВІ ВІДКРИВСЯ КООРДИНАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ДЛЯ АТОВЦІВ

Днями у столиці відбулась урочиста церемонія відкриття Координаційного центру допомоги учасникам АТО та їхнім сім'ям.

Його унікальність полягає в тому, що він першим в Україні буде надавати учасникам бойових дій повний спектр послуг за принципом «єдиного вікна». Тобто ветерани АТО за допомогою цієї установи вже не будуть обходити кілька інстанцій для оформлення та отримання гарантованих державою пільг. Усе це зроблять за них працівники центру після відповідної заяви від учасника бойових дій.

У закладі також планують надавати допомогу фронтовикам із соціальної адаптації та психологічної реабілітації, юридичних питань, професійної адаптації, перенавчання воїнів на нові цивільні спеціальності тощо. Всі послуги надаватимуться безкоштовно.

При Координаційному центрі також працюють музей героїв АТО, кабінети психолога, юриста, настільних ігор і масажу. Також його відвідувачі зможуть скористатися тренажерним, волейбольним і футбольним залами, стадіоном та тенісним кортом.

Віктор ШЕВЧЕНКО

НА СТРАХУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ІЗ ВІННИЧЧИНИ БУДЕ ВИДІЛЕНО 1 000 000 ГРН

Вперше в Україні всі вінницькі атовці будуть додатково застраховані коштом міського бюджету

Життя та здоров'я усіх військовослужбовців із Вінниччини, які з 1 січня 2017 року підписуватимуть контракт і перебуватимуть у районі АТО, місто Вінниця додатково страхуватиме коштом місцевого бюджету. Цей механізм дозволить збільшити виплати на лікування поранених військових до 50 тис. грн.

За словами начальника відділу з питань надзвичайних ситуацій, мобілізаційної і оборонної роботи та режиму секретності Вінницької міськради Олега Парфілова, на перший в Україні проект страхування захисників місто спрямує один мільйон бюджетних коштів.

Укласти договір страхування з представником страхової компанії військові зможуть у військоматі при підписанні контракту. Страховики мають максимально спростити оформлення таких угод. Військовослужбовці не сплачуватимуть страхові внески — усі витрати бере на себе міський бюджет.

Нині з міського бюджету всім військовослужбовцям, які зазнали поранень у районі АТО, виплачується 25 тис. грн, незалежно від важкості тілесних ушкоджень. Родини загиблих атовців отримують по 100 тис. грн.

Наталія ЯРМІЛКО

ДІЛЯНКУ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА ЧИ ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА МОЖНА ПІДІБРАТИ ЗА ДОПОМОГОЮ АТЛАСУ ВІЛЬНИХ ЗЕМЕЛЬ

Перший в Україні атлас вільних сільськогосподарських земель створено на Дніпропетровщині. Він значно полегшує учасникам АТО процедуру отримання гарантованої державою землі. Це два томи карт та інформації про вільні земельні ділянки. В атласі вказано, в якому районі є вільна земля, її основні характеристики та площа. Загалом до нього внесено відомості про близько 2,5 тисячі гектарів. Робота з підбору нових ділянок не припиняється, самі ділянки перевіряються, а інформація в атласі оновлюється.

Отже, якщо учасник АТО звернувся до «єдиного вікна», в поле виїжджати більше не треба. Бажану ділянку допоможуть підібрати за допомогою атласу вільних земель. Волонтери консультують військових та допомагають їм оформити всі документи для отримання землі.

Інф. «НА»

ЗАПИТУВАЛИ — ВІДПОВІДАЄМО

На адресу редакції продовжують надходити листи від військовослужбовців та членів їхніх родин із проханням роз'яснити їхні права, пільги та гарантії. Компетентні відповіді на запитання читачів надають фахівці оборонного відомства

Микола М., учасник АТО, м. Чернігів:

— Чи мають право місцеві органи влади надавати учасникам АТО додаткові знижки на оплату комунальних послуг, окрім встановлених законодавством?

— Така практика існує. За рішенням органів місцевого самоврядування учасникам АТО та членам їхніх сімей можуть надаватися додаткові знижки на оплату комунальних платежів. За детальною інформацією звертайтеся до сільських, міських, районних, обласних рад за місцем проживання.

Анатолій С., учасник АТО, м. Заліщики:

— Як мені, учаснику АТО, стати на квартирну чергу, якщо я не зареєстрований у цьому місті?

— Згідно з п.8 Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов і надання їм житлових приміщень, квартирний облік здійснюється зазвичай за місцем проживання громадян у виконавчому комітеті районної, міської, районної в місті, селищної, сільської ради народних депутатів. Отже, не реєстрації, а проживання. До того ж як учасник бойових дій ви маєте право на першочергове забезпечення житловою площею.

Олена М., дружина учасника АТО, м. Київ:

— Чи маю я право не платити штрафні санкції із заборгованості банку, якщо мій чоловік є учасником АТО? На кредитці було 2500 грн, нині вже 3550. Я готова заплатити та відмовитися від карти зовсім. Як краще вчинити?

— Оскільки боржником банку є не ваш чоловік, а особисто ви, то той факт, що він є учасником АТО, не дає вам права на кредитні канікули. Інша річ — кредит учасника АТО. Нині практика банків щодо надання кредитних канікул членам сімей учасників АТО відсутня. У будь-якому випадку зверніться письмово до банку, можливо, вам підуть назустріч, зважаючи на певні життєві обставини.

Катерина С., мати учасника АТО, м. Київ:

— Підкажіть, хто належить до непрацездатних членів сім'ї?

— Непрацездатними членами родини вважаються: діти, брати, сестри та онуки до 18 років або старші цього віку, якщо вони стали інвалідами до досягнення 18 років. При цьому братам, сестрам та онукам право на пенсію надається у тих випадках, якщо у них немає працездатних батьків; батьки та дружина (чоловік), якщо вони досягли пенсійного віку або є інвалідами; батьки та дружини (якщо вони не взяли повторний шлюб) військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію, які загинули, померли чи зникли безвісти в період проходження служби або померли після звільнення зі служби, але внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних при виконанні обов'язків військової служби (службових зв'язків), захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті, ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи чи виконанням інтернаціонального обов'язку, мають право на пенсію не раніш як за 5 років до досягнення пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», або якщо вони є інвалідами; дід і бабуся — при відсутності осіб, які за законом зобов'язані їх утримувати; дружина (чоловік) або один із батьків чи дід, бабуся, брат або сестра, незалежно від віку і працездатності, якщо вона (він) зайнята доглядом за дітьми, братами, сестрами чи онуками померлого годувальника, які не досягли 18-річного віку, і не працює.

Петро Л., інвалід війни, м. Тернопіль:

— Які існують додаткові трудові гарантії інвалідів війни?

— До додаткових трудових гарантій інвалідів війни належать: відсутність випробувального строку при прийнятті на роботу інвалідів, які направлені відповідно до рекомендації МСЕК (ст. 26 КЗпП); робота у нічний час та надурочні години допускаються лише за згоди інваліда і якщо не суперечать медичним показанням (ст. 55, 63, 172 КЗпП); право на неповний робочий тиждень та пільгові умови праці згідно з програмою реабілітації (ст. 172 КЗпП); право на додаткові відпустки; можливість дострокового розірвання строкового договору в разі хвороби або інвалідності, які перешкоджають виконанню роботи за договором (ст. 39 КЗпП).

Усі пільги надаються на підставі пред'явлення посвідчення інваліда війни та домовленості з роботодавцем. Нагадаємо, що всі роботодавці несуть відповідальність за порушення прав інвалідів згідно з чинним законодавством. У разі порушення прав, радимо звернутися до прокуратури.

Павло П., інвалід війни, м. Львів:

— Чи маю я право як інвалід війни на безоплатне паркування та зберігання транспортних засобів на стоянках? Які документи потрібно пред'явити для оформлення? Хто виділяє на це кошти?

— Згідно зі ст. 13 п.24 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» інваліди війни звільняються від орендної плати за нежитлові приміщення, що орендуються інвалідами війни під гаражі для спеціальних засобів пересування (автомобілів, мотоколясок, велоколясок тощо), та мають право на безоплатне надання для цих засобів гаражів-стоянок незалежно від їх форми власності.

До переліку документів належать: заява із зазначенням місця розташування бажаної автостоянки; копія паспорту; копія пенсійного посвідчення інваліда, копія свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу; оригінал та копія довіреності на керування транспортним засобом (за наявності); оригінал та копія свідоцтва про шлюб, народження, усиновлення, документів про опіку або піклування, рішень суду та інших документів, що підтверджують взаємні права та обов'язки (для членів сім'ї та законних представників інваліда).

Документи подаються до районного органу праці та соціального захисту населення за місцем реєстрації інваліда. Органи місцевого самоврядування щороку виділяють кошти на облаштування гаражів та компенсацію виплат власникам автостоянок, на яких виділено пільгові місця.

Підготувала Тетяна МОРОЗ

ПІДСТАВИ ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ ЖИТЛОВИХ УМОВ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ

приміщення не відповідає встановленим санітарним і технічним вимогам

ПІДТВЕРДЖУЄТЬСЯ
— актом обстеження стану житлового будинку з відповідним висновком;
— технічним паспортом житлового будинку з даними про його фізичну зношеність;
— висновком проектної або науково-дослідної організації (за необхідності) щодо технічного стану будинку (приміщення) та неможливості /недоцільності проведення капремонту;
— висновком органу або закладу санітарно-епідеміологічної служби щодо відповідності житлового будинку (житлового приміщення) санітарним вимогам

ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ
інженерно-технічними працівниками ЖЕО за участю представників громадськості

ПЛОЩА ЖИТЛА МЕНША ЗА ВСТАНОВЛЕНИЙ РІВЕНЬ

ВИЗНАЧАЄТЬСЯ
виконавчими комітетами обласних, Київської і Севастопольської міських рад разом із радами профспілок

ПРОЖИВАННЯ У ГУРТОЖИТКУ

ТЯЖКА ФОРМА ХРОНІЧНОЇ ХВОРОБИ, ЩО НЕ ДОЗВОЛЯЄ
проживати в комунальній квартирі або в одній кімнаті з членами родини

ПЕРЕЛІК ХВОРОБ
У Додатку 1 до Наказу МОЗ УРСР від 08.-2.85 № 52

ПРОЖИВАННЯ ЗА ДОГОВОРОМ ПІДНАЙМУ
житлового приміщення в будинках державного або громадського житлового фонду чи за договором найму житлового приміщення в будинках

ПРОЖИВАННЯ В ОДНІЙ КІМНАТІ ПО ДВІ І БІЛЬШЕ СІМ'Ї,
незалежно від родинних відносин, або осіб різної статі, старших за 9 років, окрім подружжя

ПРОЖИВАННЯ
понад 5 років за договором найму (оренди) в будинках (квартирах), що належать громадянам на правах приватної власності

ЗНИЖКИ НА ПАЛИВО ДЛЯ ОСІБ, ЩО ПРОЖИВАЮТЬ У БУДИНКАХ БЕЗ ЦЕНТРАЛЬНОГО ОПАЛЕННЯ

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СТАТУС ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ, ГАРАНТІЇ ЇХ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ»
П. 6, СТ. 12, 13, 15

Особам, які проживають у будинках без центрального опалення та мають відповідні статуси, надаються відповідні знижки на придбання таких видів палива:

скраплений газ
дрова
вугілля
вугільні брикети
паливо пічне побутове
гас освітлювальний
торф паливний кусковий
торф'яні брикети

-75% — **Учасники бойових дій**
-100% — **Інваліди війни**
-50% — **Члени сімей загиблих**

Норми виділення палива

Постанова КМУ № 356 від 23.04.2014 «Про встановлення мінімальних норм забезпечення населення твердим паливом і скрапленим газом та граничних показників їх вартості для надання пільг і житлових субсидій за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам»

На одне домогосподарство

1 тонна твердого палива/рік

1 балон скрапленого газу/рік

УВАГА! **Вартість палива змінюється щороку згідно з рішенням КМУ**

Пільги надаються незалежно від виду житла та форми власності на нього

КОРИСНО ЗНАТИ!
Місцеві органи влади мають право встановлювати збільшені норми на придбання твердого та рідкого палива для осіб, які мають право на пільги

НА «КОМП'ЮТЕРНІЙ» НОЗІ

БОЄЦЬ, ЯКИЙ ВТРАТИВ КІНЦІВКУ ПІД ПОПАСНОЮ, ВЖЕ ТАНЦЮЄ

Сільська дискотека в Зозулеві на Вінниччині. Олександр Гудзь невпевнено і обережно витанцьовує, спілкується з товаришами, залицяється до дівчат і запрошує їх на повільні танці. На перший погляд, нічого дивного. Хлопцю лиш кілька тижнів тому виповнилося двадцять. Чому ж у вихідний день не відпочити душею та тілом? Нічого дивного, доки не дізнаєшся, що він отримав складне поранення під Попасною, дивом залишився живим, йому тричі намагалися пришити ногу, та все ж ампутували її… Як же він танцює? Олександру пощастило, він виявився першим українським бійцем, який отримав унікальний протез із багатофункціональним комп'ютерним суглобом. Розробили диво техніки спеціалісти на Вінницькому ортопедичному підприємстві спільно з японськими вченими

Про переваги «комп'ютерної» ноги хлопець може розповідати годинами, хоча кілька місяців тому він про таке навіть і не мріяв.

— Коли мені сказали про протез, я навіть не повірив. Думав, що таке лише за кордоном можливе. Я ж уже без палички можу обходитись, уявляєте? Коли йдеш — ніби здорова нога, — захоплено розповідає Олександр. — Самостійно подорожую Україною, навчаюсь, допомагаю по господарству, зустрічаюсь із друзями. Якщо чесно, то я практично не відчуваю, що на протезі. Я вже був звик до того, що пересуваюсь на інвалідному візку, радів, що взагалі вижив, а тут такий подарунок до 20-річчя. День народження вже святкував на двох ногах. Мені допоміг випадок. Виявилося, що директор Вінницького експериментального протезно-ортопедичного центру прочитав про мене статтю в одній з місцевих газет. Його зачепила моя історія, і він вирішив допомогти.

Протезисти пообіцяли Олександру, що з цим протезом він зможе бігати, швидко підніматися сходами і навіть трішки м'яча поганяти… Хлопець робить усе, аби ці обіцянки ні в кого не викликали сумнівів. Годинами займається у спеціальній залі, старається якомога більше ходити і робити все без сторонньої допомоги.

— Особливість протеза в тому, що в колінний механізм вмонтовано мікропроцесор. Він запам'ятовує особливості ходи людини — ширину кроків, розподілення навантаження, враховує вагу і зріст людини, — коментує Наталія Ватуля, головний інженер Вінницького експериментального протезно-ортопедичного підприємства. — Електроніка зберігає у пам'яті всі дані про пацієнта, а потім відтворює їх автоматично. Вдягаючи такий протез, людина за деякий час взагалі забуває про його існування. Раніше такі протези ставили лише за кордоном. Так збіглося, що електронний суглоб від японської компанії запропонували якраз у той час, коли на заводі виготовляли протез для Сашка. На підприємстві є свій стаціонар. Там перебувають ті, кому готують протези. Олександр був серед них наймолодший. Вирішили саме його протез обладнати японським модулем.

Олександр Гудзь служив гранатометником у 59-й мотопіхотній бригаді під Попасною. 23 липня його блокпост обстріляли із ворожої артилерії. Після цього надійшла команда: «До бою!» Під час чергового обстрілу хлопець не встиг вчасно забігти у бліндажі, отримав численні осколкові поранення.

«Я ВЖЕ БУВ ЗВИК ДО ТОГО, ЩО ПЕРЕСУВАЮСЬ НА ІНВАЛІДНОМУ ВІЗКУ, РАДІВ, ЩО ВЗАГАЛІ ВИЖИВ, А ТУТ ТАКИЙ ПОДАРУНОК ДО 20-РІЧЧЯ. ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ВЖЕ СВЯТКУВАВ НА ДВОХ НОГАХ»

— Мені кричали: «Біжи сюди! Швидше!» — згадує Сашко. — А як бігти! Я навіть встати не міг. Проповз кілька метрів, почав втрачати свідомість від сильної кровотечі. Перед тим, як знепритомнів, помітив, що нога якось неприродно вивернута, і подумав: «Невже це все?» Але про себе в той момент не думав, лише про рідних та бойових побратимів. Пам'ятаю, як мені кричали: «Не спи! Не спи!», та очі заплющувалися самі собою. У Попасній лікарі намагалися врятувати ногу. На жаль, не вдалося. Надто складною виявилася травма, відтак — ампутація. Серед бойових побратимів важко було знайти донора, адже в мене рідкісна четверта група крові. Але, на щастя, такого знайшли. У вертольоті я прийшов до тями. Розплющив очі, побачив свою ногу у поліетиленовому пакеті й знову втратив свідомість.

У Харківському госпіталі Олександр був у розпачі. Як жити далі? Як служити, працювати, вчитись?

— Відчай я подолав досить швидко, — продовжує воїн. — До того ж у шпиталь постійно приходили волонтери, я познайомився з хлопцями без рук, ніг, паралізованими, які посміхалися, закохувались, одружувалися, раділи життю. А я тільки одну ногу втратив. Головне, що живий, а з рештою впораюсь.

Олександр зізнається, що він не надто балакучий, адже через контузію багато чого не пам'ятає. Та як би страшно і боляче не було, він не шкодує, що вирішив пов'язати своє життя з армією. З кожним днем хлопець почувається дедалі впевненішим і щасливішим.

Олександр Гудзь у тренажерному залі

— З радістю прийняв запрошення до школи і коледжу, аби провести урок патріотизму, — каже Олександр. — Минуло не так багато часу, я не до кінця відновився, та для мене це найкраща реабілітаційна терапія.

У майбутньому Сашко вирішив пов'язати своє життя з військовою службою, наскільки це буде можливо. «Досить уже відпочивати», — каже герой нашої зустрічі.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

ПОРАНЕНИМ ДОПОМАГАЄ АРТ-ТЕРАПІЯ

У Військово-медичному клінічному центрі Південного регіону впродовж усього часу бойових дій на Донбасі ведеться робота з морального та психологічного відновлення поранених. Відомі художники, актори, письменники, музиканти постійно відвідують скалічених війною українських воїнів, проводячи для них концерти та сеанси арт-терапії.

Благодійна акція «Врятуй і Збережи», яку спільно з керівництвом центру провели активісти місцевої жіночої громадської організації «Ми», стала яскравим підтвердженням цього.

— Ми невипадково назвали проект «Врятуй і Збережи», адже колись ці хлопці, які нині перебувають на лікуванні та реабілітації у військовому госпіталі, на Сході України, не шкодуючи власного життя, рятували наше. Тепер дуже хочеться, щоб справжнє мистецтво врятувало їх, — розповіла про мету благодійного проекту активіст жіночої громадської організації «Ми» Олена Москаленко.

Сеанс арт-терапії з учасниками АТО проводить заслужена художниця України Ольга Котлярова-Прокопенко

Проект проводився як культурологічний: перед бійцями виступали артисти театру одеської пісні «Фанконі», кінематографісти «Одеської кіностудії», художники. В клубі військового госпіталю вони передавали неповторний колорит «старої» Одеси, жартували, співали пісні, розповідали про акторське мистецтво, демонстрували кінострічки, зняті у Південній Пальмірі, проводили для бійців АТО виставки своїх художніх і фотохудожніх робіт, на яких зображено природу, тварин та різні країни нашого дивовижного світу.

А під час демонстрації картин заслужених художників України, які входять до списку «Золотих майстрів Одеси», було проведено майстер-клас із живопису: кожен охочий військовослужбовець міг не лише ознайомитися з творчістю видатних майстрів, а й намалювати свою, можливо, першу в житті картину з символічною й знаковою назвою «Золото одеського узбережжя».

— Взявши до рук пензлі, ми передали своє бачення теплого моря та сонячного неба. Коли людина малює, відбувається гармонізація її психічного стану. Проведена в такий спосіб арт-терапія сприяє якнайшвидшому одужанню, — висловився з цього приводу учасник АТО підполковник Олександр Скібін, який перебуває на лікуванні у ВМКЦ Південного регіону.

Тож для тих, хто ще недавно тримав оборону під постійними обстрілами, благодійна акція «Врятуй і Збережи» має велике значення.

В'ячеслав ДІОРДІЄВ

ПОДОЛАТИ «СИНДРОМ ВІЙНИ» ВЕТЕРАНАМ АТО ДОПОМАГАЮТЬ СОБАКИ

З Євгеном Поповим ми зустрілися недільного ранку, коли він разом із кінологом тренував службового собаку Діпа в одному з районів Києва. 27-річний хлопець розповів, що після повернення з району проведення АТО мав гострий посттравматичний стресовий розлад: почав ненавидіти людей, практично не спав уночі. Але зараз усе змінилося завдяки його новому чотирилапому другові Діпу

— Коли 2014 року мені додому почали приходити повістки, мати приховувала це від мене. Дізнавшись про них, я одразу пішов до військкомату, звідки мене направили до Білої Церкви, оскільки строкову службу я проходив саме там. Після нетривалого тренування нас відправили безпосередньо в район проведення АТО, де я був командиром відділення, — згадує Євген.

Переважно відділення, в якому служив Євген, займалося супроводом колон військової техніки та виведенням людей із гарячих точок. За словами хлопця, на війні було багато випадків, які сильно вплинули на його психологічний стан. Приміром, одного разу відділення Євгена дивом врятував механік-водій. Керуючи авто та маневруючи, йому вдалося уникнути влучання ворожої ПТКР.

Ще один випадок стався тоді, коли військові збили вдень ворожий безпілотник. Вночі того ж дня противник обстріляв підрозділ «Градами». Тоді Євген зазнав важких осколкових поранень, після чого, окрім довгого медичного лікування, тривала психологічна реабілітація військовослужбовця.

— Я зрозумів, що в якийсь момент став просто овочем, інколи навіть не міг себе контролювати. Але завдяки небайдужим людям та Діпу я зміг вийти з цього стану і навіть почав цікавитися різними психологічними тренінгами. На одному з них познайомився з організатором проекту «Друг Героя», волонтеркою з Канади Калиною Кардаш. Вона розповіла про цей проект та запропонувала стати першим його учасником.

Євген разом зі своїм вірним Діпом

Євген одразу ж погодився — і зараз двічі на тиждень залюбки тренує службового собаку Діпа. Загалом тренування відбуватимуться протягом року, а після їх закінчення пес має скласти спеціальні сертифіковані нормативи канадським інструкторам. Лише після цього Діпа віддадуть Євгену.

ПРО ПРОЕКТ

«Друг Героя» — це канадсько-український некомерційний проект. Його мета — допомогти у зціленні ветеранів Збройних Сил України та українських добровольчих батальйонів, які продовжують боротися із посттравматичним стресовим розладом та іншими непомітними та помітними травмами, яких вони зазнали під час військових операцій, використовуючи потужний зв'язок людини та собаки.

«ДРУГ ГЕРОЯ» ЗАПРОШУЄ ВЕТЕРАНІВ АТО НА БЕЗКОШТОВНІ КУРСИ З ТРЕНУВАННЯ ВЛАСНИХ СОБАК

Близько місяця тому «Друг Героя» започаткував ще одну ініціативу — безкоштовні курси з тренування власних собак для ветеранів АТО. Заняття відбуваються у вихідні дні у Києві на кінологічному майданчику за адресою: вул. Бальзака, 100/31.

Кінолог-інструктор Марина Прокопенко розповіла, що на даний момент тренування проходять троє військовослужбовців, але кожен охочий може приєднатися і тренувати свого собаку.

— Заняття за канадською програмою тривають раз на тиждень, але я сподіваюся, що найближчим часом ми будемо проводити їх частіше. Мені дуже подобається, що один з учасників цих курсів приїжджає на тренування разом зі своїми доньками, які також беруть активну участь в процесі, — розказала Марина Прокопенко.

Один з учасників курсів — військовослужбовець Юрій, який двічі перебував у районі проведення АТО, — розповів, що завести собаку його спонукала донька Аліна.

Один із учасників курсів приїжджає на тренування разом із донькою

— Про ці курси я дізнався в соціальній мережі Facebook на сторінці «Спілка ветеранів АТО міста Києва» і вирішив спробувати взяти в них участь, — каже Юрій.

Тривалість цих курсів конкретно не визначена, але кожен учасник разом зі своїм чотирилапим другом обов'язково досягне потрібного результату.

ЧИМ МОЖЕ ДОПОМОГТИ СЛУЖБОВИЙ ПЕС?

У цьому випадку головне завдання службового собаки — пом'якшити фізичні та психологічні травми свого власника.

Усіх службових собак проекту «Друг Героя» вдягають у помаранчеві жилети, які легко розпізнати. Жилети мають логотипи, а також написи «Службовий собака» та наліпки «У тренуванні» та «Не торкатися».

«Друг Героя» тренує для українських ветеранів АТО службових собак, які можуть бути навчені виконувати низку завдань.

<u>Психологічна та емоційна підтримка:</u>

- *Відволікати власника і тактильно стимулювати його, щоб допомогти запобігти або впоратися з емоційним перевантаженням.*
- *Допомагати в подоланні спогадів, переносячи людину «сюди і зараз».*
- *Орієнтувати під час паніки/нападу тривоги.*
- *Знижувати настороженість.*
- *Забезпечувати постійний заспокійливий ефект.*
- *Виводити зі ступору від страху або нападу дезорієнтації.*
- *Виводити власника із ситуації, яка його засмучує.*
- *Будити власника до моменту появи нічних жахіть або спогадів.*

<u>Контроль у натовпі, запобігання паніці на публіці:</u>

- *Допомагати власнику в громадських місцях та транспорті.*
- *Створити «щит» для власника в місцях великого скупчення людей шляхом встановлення фізичної межі, допомагаючи тримати незнайомців на відстані.*
- *Стати позаду власника для посилення в нього почуття безпеки, зменшення гіпертрофованої настороженості, зниження ймовірності, що його зачепить інша людина, яка наблизиться ззаду.*
- *Допомагати власнику залишати приміщення, знаходячи вихід.*

<u>Практичні завдання:</u>

- *Нагадувати власнику приймати ліки.*
- *Будити власника на роботу чи заняття.*
- *Кликати заздалегідь на допомогу.*
- *Вмикати світло в темних приміщеннях.*
- *Шукати домівку.*
- *Знаходити об'єкти.*
- *Відчиняти двері, шафи, шухляди.*

Олена КРУГЛЄНЯ

«АВТОКРАЗ»

ПРЕДСТАВИВ НОВІ МОДИФІКАЦІЇ АРМІЙСЬКОЇ ТЕХНІКИ

СЕРЕД ПРОДЕМОНСТРОВАНИХ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНИХ ЗБОРІВ ЗРАЗКІВ СПЕЦТЕХНІКИ БУЛИ БРОНЕАВТОМОБІЛЬ КРАЗ-ХАЛК БЕЗКАПОТНОГО КОМПОНУВАННЯ, АВТОМОБІЛЬ-ЦИСТЕРНА ДЛЯ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПИТНОЇ ВОДИ НА БАЗІ КРАЗ-5233ВЕ, А ТАКОЖ ІЗОТЕРМІЧНИЙ ФУРГОН ДЛЯ ДОСТАВКИ ПРОДУКТІВ, ЯКІ ШВИДКО ПСУЮТЬСЯ

Бронеавтомобіль КрАЗ-Халк

Публічне акціонерне товариство «АвтоКрАЗ» під час навчальних зборів підрозділів озброєння та тилу Сухопутних військ ЗС України представило «лінійку» армійської техніки, у тому числі й найновіші модифікації. Один із представлених зразків — КрАЗ-Халк, багатоцільовий броньований автомобіль високої прохідності. Він призначений для виконання завдань з транспортування особового складу, а також вантажів і устаткування різного призначення. Його бронювання виконано таким чином, що кулю, випущену під будь-яким кутом до поверхні автомобіля, зупинить броня. Причому можливість ураження в результаті рикошету також мінімізована. Днище корпусу V-подібне, що забезпечує розсіювання ударної хвилі та осколків при підриві на мінах. Лобове скло кулenепробивне.

Одна з новинок «АвтоКрАЗу» — п'ятикубовий автомобіль-цистерна на шасі КрАЗ-5233ВЕ. Це авто може доставляти питну воду безпосередньо на передові позиції в районі АТО. За словами деяких з присутніх на зборах командирів, бойовики, намагаючись знизити боєздатність українських підрозділів, часто полюють за автомобілями-водовозами. Адже добре розуміють, що без питної води, особливо у спекотну пору року, довго не протриматися. Серед інших переваг нової автоцистерни — поєднання із надбудовою повноприводного шасі КрАЗ, яке доставить вантаж будь-якого об'єму до пункту призначення, незалежно від умов його розташування. До того ж капотне компонування захистить при випадкових наїздах на вибухові пристрої. Окрім того, КрАЗівська цистерна уніфікована з прийнятим на озброєння модельним рядом автомобілів.

Також було продемонстровано ізотермічний фургон для доставки продуктів, які швидко псуються. Автомобільне шасі КрАЗ-5401Н2 забезпечує високу маневреність, що дозволяє ефективно працювати в обмежених умовах міських вулиць і подвір'їв. Окрім того, замість гарячекатаного швелера лонжеронів рами шасі застосовано полегшений холодногнутий швелер із високоміцного металу. На цій розробці встановлено високоергономічну кабіну MAN із великим лобовим склом для поліпшеного огляду і з високим рівнем комфорту. Шасі вигідно вирізняється малим радіусом повороту (8,5 м) і низькою витратою палива. Корисний об'єм рефрижератора — 33,13 куб. м. Він підтримує температурний режим від мінус до плюс 20 градусів за Цельсієм. Такий фургон став би в нагоді особливо влітку для забезпечення військових частин якісним продовольством.

БРОНЮВАННЯ КрАЗ-ХАЛК ВИКОНАНО ТАКИМ ЧИНОМ, ЩО КУЛЮ, ВИПУЩЕНУ ПІД БУДЬ-ЯКИМ КУТОМ ДО ПОВЕРХНІ АВТОМОБІЛЯ, ЗУПИНИТЬ БРОНЯ. А V-ПОДІБНЕ ДНИЩЕ КОРПУСУ ЗАБЕЗПЕЧУЄ РОЗСІЮВАННЯ УДАРНОЇ ХВИЛІ ТА ОСКОЛКІВ ПРИ ПІДРИВІ НА МІНАХ

Традиційно була представлена і броньована важка техніка КрАЗ — «Фіона» та «Шрек». Це — багатоцільові броньовані автомобілі високої прохідності. Вони призначені для виконання завдань з транспортування особового складу до місць проведення спецоперацій, а також вантажів і устаткування різного призначення.

Усі пропозиції військових щодо конструктивних удосконалень, а також створення нових моделей спецтехніки представники КрАЗу взяли до уваги. Словом, такі навчальні збори, на думку їх учасників, є чудовим майданчиком для ознайомлення з новою технікою вітчизняного виробництва, яку можна використовувати для виконання різних завдань за призначенням.

Сергій ВОРОНКОВ

РОЗРОБЛЕНО НОВИЙ РУЧНИЙ ГРАНАТОМЕТ РГШ-30

Ручний гранатомет РГШ-30

На Міжнародній спеціалізованій виставці «Зброя та безпека–2016» столичне підприємство ТОВ «Конструкторське бюро «Високоточні системи» представило ручний 30-міліметровий гранатомет (прототип) під маркуванням РГШ-30. Про це йдеться на сайті zbroya.info.

За словами представника компанії, РГШ-30 розроблено з урахуванням бойового досвіду української армії. Він призначений для виведення з ладу ворожої бронетехніки (БТРів, броньованих автомобілів), а також ефективний при зачищенні приміщень.

РГШ-30 за розмірами і масою приблизно відповідає штурмовій гвинтівці. Ручний гранатомет має коротший ствол, аніж у АГС-17, дистанція пострілу сягає 1600 м. Живиться гранатомет змінними коробчастими магазинами на п'ять гранат типу ВОГ-17.

ВИПРОБУВАННЯ МІНОМЕТІВ ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА УСПІШНО ЗАВЕРШЕНО

Конструкторське бюро «Артилерійське озброєння» успішно виконало випробування завершальної у 2016 році партії мінометів калібру 82 мм КБА-48М1.

— Кожен з мінометів КБА-48М1 здійснив контрольний настріл усіма видами зарядів. Українське військо має отримати надійне та точне озброєння, яке відповідає вимогам сучасної війни, — зазначив після випробувань генеральний директор КБ «Артилерійське озброєння» Вадим Штепенко.

82-міліметровий міномет КБА-48М1

Під час випробувань, які відбувалися на полігоні у смт Дівички, були присутні представники Міноборони, які відзначили повну відповідність цієї зброї заявленим тактико-технічним характеристикам, йдеться на сайті ДК "Укроборонпром».

УКРАЇНСЬКИЙ ТАНК «ОПЛОТ-М» «ВИСТРІЛИВ» НА ВИСТАВЦІ В ПАКИСТАНІ

Макет танка «Оплот-М»

На виставці IDEAS-2016, яка відбулася у Пакистані наприкінці минулого місяця, особливу увагу привернула до себе перспективна модель модернізованого українського танка «Оплот-М». Представлений макет викликав чималий інтерес як з боку вищого військового керівництва країни-організатора, так і деяких іноземних делегацій. Це одразу стало причиною для розмов про можливе придбання партії танків в інтересах збройних сил Пакистану, які раніше вже проводили оціночні випробування нової української розробки.

Надходження у перспективі нової версії танка «Оплот» на озброєння Пакистану привернуло увагу делегації Індії. Як відомо, збройні сили цієї країни мають на своєму озброєнні російські танки Т-90 і планують придбати додаткову кількість бойових гусеничних машин даної серії для протистояння загрозі з боку Пакистану та Китаю, повідомляє сайт «Військова панорама».

«ВАЛЬКІРІЯ» У НЕБІ ДОНБАСУ

ВОЛОНТЕРСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АРМІЯ СОС» ПЕРЕДАЛА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ОДНОГО З ПІДРОЗДІЛІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ БЕЗПІЛОТНИЙ АВІАЦІЙНИЙ РОБОТИЗОВАНИЙ КОМПЛЕКС (БПАК) «ВАЛЬКІРІЯ». ВІН ЗАБЕЗПЕЧУЄ АЕРОРОЗВІДКУ НА ОДНОМУ З НАЙГАРЯЧІШИХ НАПРЯМКІВ У РАЙОНІ АТО

Керуючи «Валькірією», оператор безпілотника немовби грає ноти опери Вагнера

Основні технічні характеристики БпАК «Валькірія»	
Розміри повітряного апарата	1600 мм/730 мм
Злітна вага повітряного апарата	3,65 кг
Матеріал планера	екструдирований поліпропілен EPP/композит
Максимальна висота польоту (робоча)	1000 м (450 м)
Крейсерська швидкість	61 км/год
Час знаходження у повітрі	до 2 год.
Максимальна довжина маршруту	120 км (в умовах МСА та штилю)
Програмування маршруту	по супутникових картах
Силова установка	безколекторний електричний двигун
Система енергоживлення	літій-полімерні акумулятори ємність 2х6600 mAh
Цільове навантаження	протиударна вологозахищена відеокамера із фіксованим фокусом (тепловізор опціонно)
Формат відеоданих	720х576 — у режимі реального часу
Мінімальний час розгортання	5 хв
Мінімальний склад екіпажу	1 людина

«Валькірія» належить до класу безпілотників тактичного поля бою. Він призначається для забезпечення аеророзвідки та відеоспостереження в реальному часі. Не менш важливою є функція корегування артилерійського вогню, що разом із розробкою «Армія СОС» — електронним планшетом офіцера артилерії — фактично наближає артилерію до високоточної зброї.

— Це не перший апарат, з яким я маю справу. Цей вирізняється простотою у застосуванні. Час, необхідний для навчання операторів «з нуля», — 1–2 тижні. БПЛА має повністю автоматичне керування. Зліт виконується з руки. Політ відбувається за заздалегідь вказаним маршрутом. Посадка також здійснюється в повністю автоматичному режимі навіть у складних погодних умовах та в темний час доби, — говорить один із операторів, де експлуатується «Валькірія».

ВІДСТЕЖЕННЯ БЕЗПІЛОТНИКА СУПРОТИВНИКОМ УСКЛАДНЕНЕ, АДЖЕ ЄДИНИМ КАНАЛОМ ЗВ'ЯЗКУ ОПЕРАТОРА З НИМ Є ЗАХИЩЕНИЙ ЦИФРОВИЙ ТЕЛЕМЕТРИЧНИЙ КАНАЛ

За словами військових і волонтерів, «Валькірія» має високі показники надійності та живучості.

— Бувають випадки, коли безпілотники повертаються з завдань із кульовими отворами і пошкодженнями, ми їх «латаємо» і знову повертаємо до строю, — говорить один із волонтерів «Армія СОС», який безпосередньо займається розробкою та складанням безпілотників. — Втрата БПЛА можлива лише у випадках прямого влучення в головні його частини, але завдяки вдалій компоновці така ймовірність зведена до мінімуму.

Стороннє втручання в процес керування «Валькірією» фізично неможливе, оскільки відсутні радіоканали керування. Відстеження безпілотника супротивником також ускладнене, адже єдиним каналом зв'язку оператора з ним є захищений цифровий телеметричний канал.

Можливості БПЛА, у тому числі протидії засобам РЕБ, підтверджені льотно-конструкторськими випробуваннями як на військових полігонах, так і під час виконання бойових завдань у районі проведення АТО. Зокрема під час випробувань на одному з полігонів у Чернігівській області комплекс успішно виконав навчально-бойові завдання в умовах жорсткої протидії засобами РЕБ, за що отримав високу оцінку експертів Державного науково-випробувального центру ЗС України.

Владислав ДЕМ'ЯНЕНКО

ВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВКА ОНЛАЙН. РЕАЛЬНІСТЬ ЧИ ВИГАДКА?

Чи можна опанувати ази вогневої підготовки, навчитися надавати першу медичну допомогу, стати фахівцем із топографії, сидячи перед комп'ютером та переглядаючи відеокурс лекцій? Волонтери платформи «Вишкіл» запевняють, що це цілком можливо, але з обов'язковою практикою. Необхідно лише зареєструватися на сайті курсів та обрати категорію, яку хочеш вивчити.

Проект створено військовослужбовцями Сил спеціальних операцій та волонтерами на безоплатній основі. Він містить серію навчальних відеокурсів за різноманітною військовою тематикою — від снайперської тактики до психологічної підготовки бійця. Курсанти платформи «Вишкіл» мають можливість не тільки вивчати матеріал, але й пройти інтерактивні тести. Система пам'ятає кожного курсанта, його пройдені курси та результати тестів. Технічно платформа може працювати з будь-якою кількістю бажаючих.

— Ми наполягаємо, що онлайн-підготовка — це тільки теоретична підготовка, яка обов'язково потребує практичного закріплення. Для найкращого засвоєння інформації атмосфера отримання знань має співпадати з атмосферою їх застосування, тому правильно побудований тренінг вогневої підготовки або, наприклад, тактичної медицини має проходити в умовах стресу. На курсанта повинні кричати, штовхати його, а він у цих умовах має згадувати, що перше мусить робить, коли доповзе до пораненого у «червоній» зоні, — запевняє координатор проекту Василь Корсун.

Наразі на платформі викладено небагато курсів, утім проект стрімко розвивається. Зараз доступний пробний курс балістики, перші уроки з курсів військової топографії, бійця-рятувальника та бойового виживання. У роботі — курс із бойового стресу та партизанського опору. Робляться напрацювання з аеророзвідки, вогневої підготовки, корегування вогню та тактичної медицини.

— На підготовку одного відео йде два-три тижні. Але їх паралельно можна робити декілька. У більшості курсів — 4–6 уроків. Військова топографія — один із наймасштабніших курсів, за планом там 15 уроків, — пояснює Василь Корсун.

У більшості випадків курсанти онлайн-курсів зможуть продовжити практичні заняття у відповідного інструктора. Одним із принципів проекту є навчання українською мовою. Майже всі інструктори з бойовим досвідом.

Один з інструкторів — викладач Військового інституту Сергій Шмаль. Він є автором шести підручників із військової топографії, за 23 роки навчальної діяльності підготував близько 20 тисяч кадрових офіцерів та офіцерів запасу. Його лекції вже можна переглянути в онлайні на ресурсі «Вишкіл». Курси стануть у нагоді тим, хто ще тільки збирається до лав ЗС України, вже служить, а також усім громадянам, які хочуть бути спроможними себе захистити.

Ярослава ЗОРІНА

БРДМ ІЗ ЗАКАРБОВАНИМИ ІМЕНАМИ «КІБОРГІВ»

ПОСТАНЕ БІЛЯ ОДНОГО З НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ СТОЛИЦІ

«Ви сказали, що під час реконструкції одного з дотів пошуковці знайшли планшет. А хіба у роки війни вони були у наших бійців?» — дівчинка для переконливості запитання показала свою електронну книжку. Підполковник запасу Андрій Зубов посміхнувся від такої «обізнаності» й уже серйозно пояснив: «Планшет — це назва командирської сумки. У ній офіцери зберігали топографічні карти, компас, інші речі, що потрібні військовій людині. От і той лейтенант, якому він належав, загинув смертю героя у цьому доті при обороні Києва». Пізніше, коментуючи те спілкування з дівчинкою, Андрій Вікторович розповів: «Саме для цього ми привели своїх вихованців на місце колишніх боїв — щоб наблизити їх на відстань серця до тих захисників столиці, що загинули тут далекого 1941 року»

Курсанти навчального взводу коледжу на заняттях з топографічної підготовки

Коли я почув цю історію, то подумав, що той планшет лейтенанта, захисника Києва спекотного 41-го, став ніби першим рядком балади про спадкоємність подвигу, виховання молоді на бойових традиціях представників старших поколінь. Зазначу, що подія, про яку я розповів, сталася ще до початку війни на Сході України. Коли знову прибув до Київського професійного коледжу, відразу відзначив багато змін. Уже у назві з'явилися слова про його статус як навчального закладу з посиленою військовою та фізичною підготовкою. Заходжу до приміщення й одразу звертаю увагу на галерею Героїв України — учасників антитерористичної операції. Відкриває її портрет людини-легенди — генерал-майора Ігоря Гордійчука, який нині очолює Київський військовий ліцей імені Івана Богуна.

Про зміни, які відбулися з наданням нового статусу, розповів директор Київського професійного коледжу з посиленою військовою та фізичною підготовкою, заслужений працівник освіти України Василь Петрович: «У нашому закладі навчаються понад 1300 учнів. Серед них — більш як 200 курсантів, які перед зарахуванням до навчальних рот і взводів пройшли тестування, перевірку стану здоров'я, фізичної підготовки. Ми готуємо фахівців за низкою спеціальностей. Зокрема такими, як інформаційні технології, телекомунікації, автосправа, металообробка тощо. Черговим досягненням у практичній реалізації програми предмету «Захист Вітчизни» стала підготовка за переліком військово-облікових спеціалістів. Зокрема — операторів обробки інформації та програмного забезпечення, майстрів із діагностики та налагодження електронного устаткування автомобільних засобів, слюсарів з ремонту автомобілів, водіїв автотранспортних засобів тощо.

Наша розмова з Василем Петровичем відбувалася у присутності завідувача відділення з військово-фізичної підготовки коледжу підполковника запасу Андрія Зубова. Знаю Андрія Вікторовича відтоді, як він був заступником командира окремого полку зв'язку повітряного командування «Південь» ВПС ЗС України. Вже тоді він, разом з командиром — полковником Віталієм Тарасовим, уклав угоду з коледжем з питань військово-патріотичного виховання, організації шефства військової частини над учнями столичного навчального закладу.

Напередодні нашої зустрічі Андрій Зубов повернувся з полігону, який розташований на території Васильківського району Київщини. Значну допомогу в його створенні надали військовослужбовці полку зв'язку — його фахівці проводять з курсантами заняття з військової підготовки. Цього року для проведення польових зборів та тактичних навчань відкрито навчально-оздоровчий комплекс у селі Велика Бугаївка Васильківського району. У навчальному процесі використовуються 8 одиниць автотракторної техніки та 2 колісних броньованих транспортних засоби. Працює електронний тир. У курсантів є і своя стройова пісня, яку написав директор коледжу. Головний її зміст — вірність кращим бойовим традиціям, готовність до захисту України.

Останнім часом у коледжі з'явилися стенди, матеріали яких розповідають про перехід Збройних Сил України на стандарти НАТО. Ось як це пояснив директор коледжу Василь Петрович: «Ми випускаємо молодших спеціалістів, які конче потрібні й для української армії. Взяти тих, хто опановує автосправу. Як відомо, натовська техніка начинена електронними схемами, на відміну від наших «газиків». Тому плануємо придбати автотехніку європейського класу, на якій будемо готувати спеціалістів. Збираємося створити макети зброї армій, які входять до Альянсу».

На цей час понад 50 курсантів, випускників коледжу, вже поповнили лави захисників України. Чимало з них розпочали військову службу за контрактом у полку зв'язку, який шефствує над цим навчальним закладом. Серед них — випускник минулого року Андрій Клименко. За його словами, досвід військово-патріотичного виховання, набутий у столичному коледжі, став для нього відправним пунктом у виборі професії військового. З часом він планує вступити до військового вишу і стати офіцером. У коледжі нині навчається і Денис Пивоварчук, батьки якого служать у столичному полку зв'язку: тато — підполковник, мати — військовослужбовець служби за контрактом.

Із початком війни на Донбасі керівництво коледжу посилило військово-патріотичне виховання учнів на прикладах героїзму та мужності учасників антитерористичної операції. Для українських бійців закупили дві тонни продуктів, 100 комплектів для будівництва оборонних споруд, які відвіз на передову особисто директор навчального закладу. Своєю чергою захисники України з підрозділів морської піхоти, 95-ї окремої аеромобільної бригади передали прапори, під якими вони боронили рідну землю. Нині жоден з урочистих заходів не відбувається без зустрічей учнів із цими святинями ратного подвигу. Нині юні пошуковці на чолі з командиром курсантської роти коледжу майором запасу Олексієм Куцих збирають відомості про загиблих героїв — захисників донецького аеропорту. Їхні прізвища викарбують на побитій снарядами БРДМ, яка стане на вічну стоянку біля центрального входу до коледжу на столичному бульварі Тараса Шевченка. На уроках мужності перед учнями постійно виступають учасники бойових дій на Сході України.

НА ЦЕЙ ЧАС ПОНАД 50 КУРСАНТІВ, ВИПУСКНИКІВ КОЛЕДЖУ, ВЖЕ ПОПОВНИЛИ ЛАВИ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ. ЧИМАЛО З НИХ РОЗПОЧАЛИ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ЗА КОНТРАКТОМ У ПОЛКУ ЗВ'ЯЗКУ, ЯКИЙ ШЕФСТВУЄ НАД ЦИМ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

Багато у коледжі робиться і для посилення фізичного, духовного, естетичного виховання молоді. Учні мають стадіон, три спортивні та тренажерні зали, навчальні телерадіостудії, музей, сучасну бібліотеку. Гордість коледжу — ансамблі духових та ударних інструментів. Приміром, ансамбль барабанщиць «Киянки» виступав з концертами в Італії, Індії, Китаї та інших країнах світу.

Володимир ЧІКАЛІН

ВИЗНАЧЕНО НАЙКРАЩИХ ВИКЛАДАЧІВ ПРЕДМЕТУ «ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ»

У Луцьку на базі Волинського обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою завершився Всеукраїнський конкурс «Учитель року-2016» у номінації «Захист Вітчизни». Поточного року фахові випробування проходили 25 кращих викладачів, які продемонстрували свої досвід та напрацювання у викладанні цього предмету.

Деякі з учасників конкурсу поділилися враженнями, а також висловили побажання щодо покращення організації та проведення конкурсу в майбутньому.

Ігор Дзюба, вчитель предмету «Захист Вітчизни» СЗШ №32 м. Львова:

«Курс нашої держави на створення професійної армії значною мірою впливає на необхідність переоцінки ролі військової підготовки у стінах навчальних закладів, яка дає юнакові початкові військові знання та вміння, що закладатимуть основу його майбутньої військової діяльності.

Саме тому вважаю важливим активно запроваджувати в процесі навчання різноманітні позаурочні форми військово-патріотичного виховання на героїчній історії нашого народу, його духовній спадщини, культури, національних традиціях. Особливу увагу в цій роботі слід приділити зустрічам з учасниками АТО, ветеранами визвольних змагань».

Богдан Білий, директор Чернятинської ЗОШ І-ІІІ ст. Городенківського району Івано-Франківської області:

«У сучасному світі інноваційні технології у надзвичайному попиті, оскільки людина не може знати все, навіть у якійсь вузькій галузі знань. Інноваційні технології дають учням унікальну можливість у процесі навчання самостійно, незалежно від викладача, довідатися про нове поняття, помітити закономірність, висунути власну гіпотезу та знайти відповіді на питання, що виникають. Переконаний, що використання новітніх підходів кожен учитель може подати як різновид активних методів навчання. Адже сутність їх використання в тому, що навчання відбувається шляхом взаємодії всіх, хто навчається».

Сергій Гапанчак, учитель предмету «Захист Вітчизни» Рівненської СпШ № 15, полковник запасу:

«Для створення відповідної психологічної атмосфери на уроках, формування елементів військового колективу та навичок носіння військової форми одягу, а також для зручності виконання практичних дій (нормативів) на уроках із «Захисту Вітчизни» необхідно запровадити обов'язкову військову форму одягу (наприклад, польову) для учнів та вчителя».

Підготував Володимир ЧІКАЛІН

ЇХНІ БАТЬКИ ЗАГИНУЛИ ЗА УКРАЇНУ

Коли суворовське училище на початку 50-х років минулого століття переїхало до Києва, у ньому навчалося багато «синів полків» — дітей загиблих учасників Другої світової війни. Більшість керівників цього навчального закладу теж пройшли випробування фронтовими дорогами і мали бойові нагороди. Так, заступник начальника навчального відділу полковник Олег Шеблаков був Героєм Радянського Союзу і користувався заслуженим авторитетом у суворовців

НИНІ ЦІ ХЛОПЦІ ПРОДОВЖУЮТЬ БАТЬКІВСЬКИЙ ШЛЯХ, ОБРАВШИ НАВЧАННЯ В КИЇВСЬКОМУ ВІЙСЬКОВОМУ ЛІЦЕЇ ІМЕНІ ІВАНА БОГУНА

Про цю частину історії Київського військового ліцею імені Івана Богуна, правонаступника суворовського училища, розповів вихователь 5-ї роти підполковник запасу Дмитро Жук, який свого часу закінчив «кадетку» з золотою медаллю. В 2014 році, вже будучи офіцером запасу, він добровільно відбув на Донбас захищати Україну, має бойові нагороди.

БАТЬКИ ЛІЦЕЇСТІВ ДМИТРА ГРИГОРА, МИХАЙЛА МАКІДОНА ТА ДМИТРА ТАРАСЕНКА ЗА ПОДВИГИ, ПРОЯВЛЕНІ В БОЯХ НА СХОДІ УКРАЇНИ, БУЛИ ПОСМЕРТНО НАГОРОДЖЕНІ ОРДЕНОМ «ЗА МУЖНІСТЬ»

Великий внесок ветеран робить у справу військово-патріотичного виховання сьогоднішніх ліцеїстів. Особливу увагу Дмитро Михайлович приділяє тим із них, батьки яких загинули в боях у районі проведення антитерористичної операції. Із цього приводу він зауважив: «Ніхто з нас, колишніх вихованців цього навчального закладу, навіть уявити собі не міг, що майже через 70 років після закінчення Другої світової війни у ліцеї будуть навчатися діти загиблих героїв, на цей раз захисників України. Вони успадкували подвиги своїх батьків.

Я зустрівся з деякими з них і відчував повагу за те, що вони мужньо витримали горе великої втрати.

Ліцеїсти Дмитро Григор, Михайло Макідон, Дмитро Тарасенко, Іван Корпач разом із Героєм України генерал-майором Ігорем Гордійчуком

ЇХНІ СЕРЦЯ НІБИ ВІЩУВАЛИ ПРО ТРАГІЧНІ ОБСТАВИНИ

Ліцеїст Дмитро Григор навчається в 10-му класі, вступив до Київського військового ліцею, приїхавши з Білої Церкви. Тут він закінчив кадетський корпус. Його батько Руслан Петрович командував ротою в 72-й окремій механізованій бригаді, з початком війни відбув у район проведення АТО. В одному з боїв він отримав контузію, лікувався в госпіталі. Коли поправив здоров'я, знову відбув на передову. Там удруге постраждав від вибуху ворожої міни і після чергового лікування повернувся до своїх підлеглих.

Того дня, 29 жовтня 2015 року, офіцер із групою бійців вступив у бій з ворожим диверсійно-розвідувальним підрозділом і загинув. Руслана Петровича поховано на Алеї героїв у Білій Церкві. Його справу вирішив продовжити син Дмитро, який мріє після завершення навчання у ліцеї поступити в Національну академію сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Поцікавився у Дмитра, чи віщувало щось про загибель батька. «Так, тоді я разом із друзями відпочивав на річці. Несподівано серце защемило, я відчув таку тугу, що відразу побіг додому, де й дізнався про страшну втрату…»

Іван Корпач приїхав навчатися у ліцей із Борисполя, де виховувався в суто цивільній сім'ї. Батько Олег Іванович працював у місцевому аеропорту, а коли розпочалася війна на Сході України, прибув до військкомату і попросив направити його добровольцем захищати рідну землю. Спочатку йому відмовили, посилаючись на те, що він батько чотирьох дітей, але Олег Іванович наполягав призвати його. Врешті-решт колишній прикордонник став сержантом Збройних Сил. В одному з боїв він отримав важке поранення, і його було доправлено в госпіталь у Дніпрі. Там дружина військовослужбовця Олена Сергіївна застала свого чоловіка ще живим. Проте він помер у неї на руках…

Батько ліцеїста Михайла Макідона Віктор Михайлович брав участь у Революції гідності на столичному Майдані. Він живим щитом стояв між правоохоронцями і студентами, запобігаючи кровопролиттю. А коли перша кров пролилася на Донбасі, добровольцем записався в батальйон «Миротворець». Брав участь у боях за визволення від проросійських бойовиків Слов'янська, воював під Дебальцевим. «Того дня я розмовляв з батьком по мобільнику, — говорить Михайло, — і звернув увагу на те, що він якось дуже важко дихав. Батько попросив передати слухавку мамі. Вона теж по голосу відчула щось недобре і прямо запитала: «Що з тобою трапилося?» Ледь чутно батько сказав, що він із бійцями потрапив під ворожий обстріл, а потім замовк. Мама подивилася на годинник — на ньому світилися цифри: 22:44 22 липня 2014 року…» Мужності, як пережити важке горе, Михайло вчиться у своєї мами Оксани Олександрівни. Вона нині волонтер громадської організації «Крила 8-ї сотні», яку, до речі, очолює вдова Героя України Олега Міхнюка. На прикладі своєї мами Михайло переконується в тім, що спільне горе об'єднує людей і робить їх сильнішими і стійкішими перед ударами долі.

На навчання до Київського військового ліцею Дмитро Тарасенко прибув із Черкас і зараз вчиться в 11-му класі. Його батько Юрій Геннадійович теж добровольцем відбув на війну, у званні сержанта воював у складі 79-ї окремої аеромобільної бригади, був навідником зенітної артилерійської установки. Розповідаючи про той чорний день у житті родини, Дмитро повідомив: «Почувши в передпокої дзвінок, мама пішла відчиняти двері. На порозі стояли офіцери з військкомату, і моя рідненька відразу все зрозуміла. Втратила свідомість, і її забрала у лікарню «швидка»… Так я дізнався про загибель свого батька у вересні 2014 року».

«НАЧАЛЬНИК ЛІЦЕЮ ТУРБУЄТЬСЯ ПРО НАС, НАЧЕ РІДНИЙ БАТЬКО»

Вірність пам'яті про своїх мужніх батьків ці хлопці доводять успішним навчанням, зразковою поведінкою, активною участю в громадському житті своїх підрозділів. А ще для них наочним прикладом героїзму і мужності слугує начальник Київського військового ліцею імені Івана Богуна Герой України, людина легендарного подвигу генерал-майор Ігор Гордійчук. Ліцеїсти розповіли про те, з яким хвилюванням і піднесенням вони спостерігали за тим, як Президент України Петро Порошенко вручав погони генерал-майора Ігорю Володимировичу. Ось що з цього приводу сказав Дмитро Тарасенко: «Ми тоді перебували в парадному розрахунку з нагоди 25-річчя незалежності України. Аж сльози навернулися на очі, коли стали свідками такого урочистого моменту, відчули нову хвилю гордості за нашого командира, за те, що навчаємося в цьому закладі».

Ліцеїсти навели приклади турботи начальника ліцею. Наголошували, що Ігор Володимирович по-батьківськи ставиться до всіх учнів та особливу увагу приділяє тим із них, батьки яких загинули в районі проведення АТО. Із ними він постійно зустрічається, цікавиться, що хвилює цих юнаків, бере участь у розв'язанні їхніх проблем. Ліцеїсти прагнуть стати в майбутньому офіцерами, справжніми патріотами, мужніми захисниками рідної землі. Тому вони у всьому рівняються на Героя України, людину-легенду, а також на подвиги своїх батьків, які слугують орієнтиром на шляху до обраної мети. До цього варто додати, що батьки ліцеїстів Дмитра Григора, Михайла Макідона та Дмитра Тарасенка за подвиги, проявлені в боях на Сході України, були посмертно нагороджені орденом «За мужність».

Успадкували ліцеїсти також героїзм і мужність тих випускників Київського військового ліцею імені Івана Богуна, які загинули на Сході нашої країни. Це Орест Квач, Юрій Білобров, Олександр Шаповал. З метою вшанування їхньої пам'яті будуть встановлені меморіальні дошки на честь цих вихованців столичного військового ліцею. Отже, юнакам у формі ліцеїстів є з кого брати приклад, на кого рівнятися!

Володимир ЧІКАЛІН

Чорнобильська АЕС після вибуху на четвертому енергоблоці

«ДОЗИМЕТРИ ЗАШКАЛЮВАЛИ...»

ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ ОДНИМИ З ПЕРШИХ, РИЗИКУЮЧИ ВЛАСНИМИ ЖИТТЯМИ, ЛІКВІДОВУВАЛИ НАСЛІДКИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

Понад 30 років віддаляють нас від тієї квітневої ночі, коли на 4-му енергоблоці Чорнобильської атомної електростанції стався вибух. Згубного впливу радіації зазнали понад 70 районів 12-ти областей, на теренах яких проживали більш як 3 мільйони людей. Утім наслідки цієї катастрофи були б ще більшими, якби не солдати й офіцери колишньої Радянської армії, які першими вступили у двобій із невидимим ворогом

Навесні 1986 року капітан Сергій Сухарєв командував автомобільною ротою, яка входила до складу батальйону забезпечення навчального процесу Київського вищого військового командного училища.

— Близько четвертої години мені зателефонували додому і наказали терміново прибути до училища, — розповідає Сергій Миколайович. — Там я дізнався, що на ЧАЕС щось сталося і потрібно терміново відбути до Чорнобиля.

На світанку наш підрозділ уже був неподалік зруйнованого реактора. Спочатку ми за допомогою потужного МАЗа розчищали під'їзди до нього, потім перевозили від залізничної станції автотракторну техніку, що почала прибувати нам на допомогу. Після цього облаштовували контрольно-перепускні пункти, на яких фахівці зі спеціальним обладнанням перевіряли рівень радіаційного забруднення техніки, яка виходила з району станції. Рівень радіації був надзвичайно високим — дозиметри зашкалювали.

Уже вранці 26 квітня 1986 року взялася до роботи урядова комісія з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Очолив її заступник голови Ради Міністрів СРСР Борис Щербина. Ось як він згадував потім ті події: «І сьогодні готовий низько вклонитися солдатам, які першими прибули на станцію і розпочали виконувати роботи з мінімізації наслідків вибуху. Вони, зокрема, мили спеціальними розчинами вулиці Прип'яті, розчищали завали навколо зруйнованого енергоблоку та виконували інші завдання командирів».

ЧЕРЕЗ ГОРНИЛО ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ ПРОЙШЛИ ПОНАД 600 ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ, ПЕРЕВАЖНА БІЛЬШІСТЬ З ЯКИХ БУЛИ ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Для того щоб урядовці приймали відповідні рішення, потрібно було знати рівень радіаційного забруднення як на території самої станції, так і навколо неї. Першими, хто почав з'ясовувати це з повітря, був екіпаж вертольота під командуванням капітана Сергія Володіна. Він, зависаючи над зруйнованим реактором, отримав божевільні дози опромінення. Як, до речі, і підлеглі полковника Володимира Гребенюка, які, наблизившись на БРДМ впритул до реактора, теж фіксували рівень радіації. Саме завдяки цим мужнім людям уже зранку 26 квітня члени урядової комісії з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи мали певне уявлення про її масштаби.

— Керуючись результатами цієї радіаційної розвідки, проведеної військовиками, було прийнято рішення про евакуацію мешканців Прип'яті та десятків навколишніх сіл, — розповідає Іван Плющ, який на той час очолював Київський облвиконком і входив до складу урядової комісії. — З перших днів після катастрофи тисячі військовослужбовців були залучені до робіт, спрямованих на мінімізацію наслідків лиха.

Вони, зокрема, розбирали завали, утворені внаслідок вибуху на енергоблоці, знімали верхній, заражений шар землі й вивозили його за межі станції. Траплялося, що солдати працювали і без елементарних засобів захисту. Наприклад, скидаючи з даху зруйнованого 4-го енергоблоку шматки графіту та асфальту, розкиданого вибухом, із засобів захисту вони мали лише протигази та свинцеві фартухи.

— Ми, командири, розуміли, чим усе це може закінчитися для нас і наших підлеглих, але ми виконували наказ, — розповідає полковник Анатолій Маркущенко, який весною 1986-го командував взводом радіаційної розвідки 137-го полку хімічного захисту Прикарпатського військового округу. — Я дивуюся, що й досі живий.

У район ЧАЕС було відряджено і сотні військових медиків. На той час майор медичної служби Микола Козачок був одним із них.

— Навесні 1986 року я проходив службу в Омському гарнізонному госпіталі, — розповідає Микола Миколайович. — Після аварії на ЧАЕС мене відрядили до Чорнобиля. Наш медпункт розташовувався на базі полку хімзахисту. До військових медиків щодня зверталися по допомогу десятки військовиків. Багатьох із них після обстеження ми змушені були відправляти до Київського окружного госпіталю, оскільки люди отримали дози опромінення, які в кілька разів перевищували допустимі норми.

«Мені довелося бачити дії наших військових практично з перших днів після Чорнобильської катастрофи. І можу стверджувати, що саме завдяки їхнім героїчним зусиллям її наслідки не стали ще страшнішими. Вони працювали на найбільш забруднених об'єктах, знаючи про наслідки для власного здоров'я, ніхто не залишав робочих місць самовільно», — так відгукувався про участь військовослужбовців у приборкуванні найстрашнішого техногенного лиха академік Академії наук СРСР Володимир Легасов — безпосередній учасник тих подій.

Загалом через горнило Чорнобильської катастрофи пройшли понад 600 тисяч людей, переважна більшість з яких були громадянами Української РСР.

Сьогодні в Україні мешкають понад 200 тисяч «чорнобильців», які працювали в ті пекельні дні на ЧАЕС. Близько 100 тисяч із них залишилися інвалідами.

Сергій ЗЯТЬЄВ

НОВЕ УКРИТТЯ НАД ЧАЕС

Улітку 1986 року над зруйнованим енергоблоком Чорнобильської станції звели саркофаг. Лише за 206 днів. Мета — захистити світ від проникнення в атмосферу радіонуклідів, які залишились у енергоблоці.

Від самого початку свого існування він сприймався як тимчасовий і призначався для 30-річного терміну експлуатації. За цей час його конструкції зносилися, а в деяких місцях взагалі перебувають у аварійному стані. Особливо помітно це стало в лютому 2013 року, коли стався обвал декількох сотень квадратних метрів навісних плит даху над машинним залом енергоблоку. Про необхідність спорудження нового, надійнішого укриття заговорили ще на початку 90-х.

Але роботи почалися лише 2004 року. Зважаючи на брак коштів, за фінансування робіт взявся Європейський банк реконструкції та розвитку, підключивши до цього 40 країн-донорів. Проект будівництва об'єкту «Укриття» було розроблено на замовлення саме Європейського банку. За результатами міжнародного тендера, право на його реалізацію здобув французький консорціум компаній Novarka, створений спеціально для роботи над ним. Будівництво саркофага почалося 2012 року. Передбачалося, що до 2015-го воно завершиться. Та з різних причин, насамперед фінансових, цього не сталося.

Задля мінімізації опромінення персоналу, роботи з будівництва конфайнменту — так ще називають нове укриття — велися за кілька сотень метрів від реактора. А на місці їх проведення було знято товстий, до 4 метрів завглибшки, шар забрудненої радіацією землі. Попри те що рівень радіації на місці робіт у десятки разів нижчий, аніж був улітку 1986-го, робітники працювали не більше ніж п'ятнадцять днів на місяць. А робочий день, траплялося, тривав усього кілька годин.

За словами представника компанії Novarka Ніколя Кая, сама арка важить, як шість Ейфелевих веж, і розрахована на 100 років експлуатації. Після цього фахівці матимуть змогу розібрати четвертий енергоблок, на днищі якого і досі «зберігаються» сотні тонн радіоактивного палива.

Наприкінці листопада цього року об'єкт введено в експлуатацію, розпочато роботи з демонтажу нестабільних конструкцій. Передбачається, що після завершення усіх робіт французькі фахівці ще рік стежитимуть за тим, щоб не виникало жодних надзвичайних ситуацій.

10 ФАКТІВ ПРО ЧОРНОБИЛЬСЬКУ АЕС

- *Аварія на ЧАЕС 1986 року — найглобальніша техногенна катастрофа. За міжнародною шкалою ядерних подій (INES), їй присвоєно сьомий рівень (важка аварія).*
- *Чорнобильська АЕС була однією з п'яти атомних станцій України, яка, залежно від пори року, виробляла від чотирьох до восьми відсотків всієї електроенергії країни.*
- *Після аварії на Чорнобильській АЕС сумарний вихід радіоактивних матеріалів становив 50 мільйонів кюрі, що рівнозначно наслідкам вибухів 500 атомних бомб, скинутих 1945 року на Хіросіму.*
- *На ліквідацію наслідків вибуху на ЧАЕС було мобілізовано 600 тисяч осіб з усього Радянського Союзу.*
- *Радіоактивного опромінення зазнали майже 8,4 млн жителів Білорусі, України та Росії.*
- *Навколо Чорнобильської АЕС непридатними для проживання залишилися 150 тисяч квадратних кілометрів.*
- *7 мільйонів «чорнобильців» досі отримують компенсації. Україна витрачає на це 5–7% від усіх своїх соціальних виплат, Білорусь — 6,1%.*
- *1988 року композитор Мікаел Таривердієв написав симфонію для органу «Чорнобиль».*
- *47 500 мешканців Прип'яті, міста-супутника ЧАЕС, змушені були залишити місто наступного дня після аварії.*
- *Вага нового укриття — понад 36 тисяч тонн, а довжина і висота — 165 і 110 метрів відповідно.*

Сергій ЗЯТЬЄВ

БАТЬКО ХАРКІВСЬКОЇ ШКОЛИ ТАНКОБУДУВАННЯ

53 РОКИ ТОМУ КОНСТРУКТОР ОЛЕКСАНДР МОРОЗОВ СТВОРИВ ТАНК Т-64, ЯКИЙ І ДОСІ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ГОЛОВНОЮ БОЙОВОЮ МАШИНОЮ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Найвідомішим і наймасовішим танком Другої світової війни справедливо називають Т-34. Шлях до його народження був тернистим і навіть трагічним. Талановитого інженера Опанаса Фірсова, який встиг наполовину виконати проектні роботи для цього танка, репресували в 30-х роках минулого століття. Керівника Харківського конструкторського бюро Адольфа Дика оголосили «ворогом народу» і на 10 років відправили у сибірські табори. Керувати КБ доручили Михайлу Кошкіну. У квітні 1940 року після демонстрації першим особам держави одна «тридцятьчетвірка», повертаючись із Москви до Харкова своїм ходом, перекинулась у водойму під Орлом. Михайло Кошкін допомагав витягувати танк із води, внаслідок чого застудився й захворів на пневмонію. Він потрапив до лікарні і помер за чотири місяці. У жовтні 1940-го головним конструктором Харківського КБ було призначено Олександра Морозова

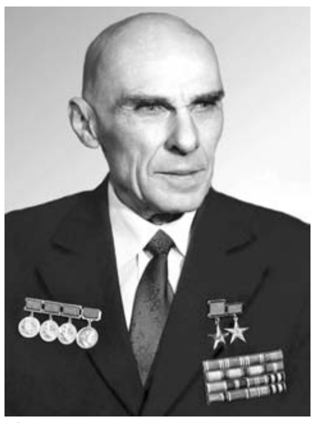

Танк Т-64БМ «Булат»

Майбутній конструктор танків народився 29 жовтня 1904 року на Брянщині. Згодом сім'я Морозових переїхала до Харкова, де Олександр після п'яти класів реального училища влаштувався на роботу на паровозобудівний завод переписувачем технічної документації. Відтоді він йшов життям разом із заводом. Змінювалися посади, які обіймав Олександр Олександрович, назви підприємства, ускладнювалися технічні завдання замовників, а головний конструктор залишався вірним колективу та професії. І хоча лаври за створення Т-34 віддали Михайлу Кошкіну, доведення танка до досконалої бойової машини здійснювалося під керівництвом саме Олександра Морозова. Напередодні й уже під час самої війни «тридцятьчетвірка» постійно модернізувалася: вносилися конструктивні зміни щодо корпусу, удосконалювалися озброєння та ходова частина. Особливу увагу Морозов приділяв броньованому захисту танка.

— У моїй пам'яті назавжди залишилася його розповідь про те, як він 1942 року представляв Т-34 з удосконаленим бронезахистом Сталіну, — розповідає онука легендарного конструктора Ірина Морозова, яка 25 років прослужила начальником відділу військової приймки на заводі імені Малишева. — «Батько народів», за словами діда, засумнівавшись у надійності броні, запропонував йому сісти в танк, по якому планувалося здійснити випробувальний постріл.

Маршали, генерали та численні високопосадовці, які були присутні на полігоні, здивовано перезирнулися, чекаючи дій головного конструктора. Але той, не вагаючись, рішучими кроками попрямував до машини. Присутні завмерли. Що думав і відчував тоді

Олександр Морозов

Морозов, невідомо. Але за кілька кроків до танка його зупинив голос Сталіна, мовляв, він уже переконався у чудовому захисті цієї машини.

Реагуючи на нагальну вимогу військових щодо збільшення вогневої міці танка, Морозов продовжує модернізувати машину і створює Т-34–85. Ця модифікація вже була спроможна воювати на рівних з новими фашистськими танками.

Друга, повоєнна половина життя Олександра Олександровича стала, як і перша, подвигом. На початку 50-х років минулого століття він разом із колективом однодумців взявся за розробку танка другого покоління. Т-54 і Т-55, які були на той час на озброєнні, вже не повною мірою відповідали вимогам сучасного бою з використанням нових засобів збройної боротьби. Харківське конструкторське бюро на чолі з Морозовим створило принципово нову машину «Об'єкт 432», яка згодом стала танком Т-64.

Перші серійні зразки Т-64 вийшли з цехів заводу імені Малишева в жовтні 1963-го. За два наступних роки їх було побудовано 218 одиниць. Перші машини було направлено до Харківського вищого танкового командного училища, що дозволяло фахівцям КБ допомагати курсантам в експлуатації нових машин та контролювати якість виконаних робіт. Через три роки Т-64 було прийнято на озброєння.

Вражає той факт, що Олександр Олександрович, не маючи вищої освіти, отримав учений ступінь доктора технічних наук.

Фактурне обличчя Морозова слугувало б скульпторам гарною натурою: виголений наголо, з впадинами на щоках, з пронизливим поглядом глибоко посаджених очей. Але за суворим зовнішнім образом конструктора грізної техніки ховалося чуйне, щире серце скромної людини.

НА БАЗІ Т-64 СТВОРЕНО 27 ДОСЛІДНИХ ОБ'ЄКТІВ І 20 СПЕЦІАЛЬНИХ МАШИН

— Підтягнутий, охайний, педант у хорошому розумінні слова і вимогливий в першу чергу до себе — таким залишився дід у моїй пам'яті, — говорить Ірина Морозова. — Службовою «Волгою» він користувався рідко, на роботу їздив здебільшого трамваєм. Пам'ятаю, до якогось свята йому додому доставили м'ясні делікатеси. Він дуже обурився з цього приводу, викликав машину і наказав відвезти їх на завод. Дід не визнавав привілеїв і цінував власну репутацію. У колі приятелів та друзів був простим у спілкуванні й любив добрі жарти. Колеги називали його «Кепка» — нею він завжди прикривав лису маківку.

Олександр Олександрович був людиною надзвичайного творчого потенціалу і не випадково мав у КБ ще й прізвисько «да Вінчі». Про Т-64 з приводу багатьох показників можна говорити: «вперше в світі застосовано...» Морозовим уперше використано багатошарове комбіноване бронювання лобової частини корпусу та башти. Автоматизований механізм заряджання значно підвищив бойову скорострільність гармати і дозволив скоротити чисельність екіпажу, що своєю чергою знизило габарити башти та силует танка.

Ця машина в строю уже понад 50 років, побивши всі наявні рекорди «тривалості життя», ставши родоначальницею сімейства основних бойових танків та першопрохідницею в застосуванні революційних концепцій і технологій. Не перерахувати всіх ноу-хау, які обкатувались на «шістдесятчетвірках» усіх модифікацій: Т-64А, Т-64Б, Т-72, Т-80, Т-84, Т-64БВ, Т-64БМ «Булат», БМ «Оплот». На базі Т-64 створено 27 дослідних об'єктів і 20 спеціальних машин.

Олександр Олександрович не лише створив власну школу танкобудування. Його шляхом пішли сини: Євген працював у КБ імені О. Морозова заступником головного конструктора, Олександр навчав курсантів у танковому училищі.

— Батько і мене навчив керувати танком, — додає Ірина Олександрівна. — Та все ж перша любов до «броні» у мене від діда.

Олександр Морозов, як і багато його колег, не уникнув критики. Але адвокатом конструктора завжди виступають його танки, а танкісти, що воюють на Сході країни, ніколи не скривдять «шістдесятчетвірку».

Олександр ТЕРЕВЕРКО

Т-74 — ТАНК, ЩО ЗАЛИШИВСЯ В КРЕСЛЕННЯХ ТА МАКЕТАХ

Навесні 1972 року в Харківському КБ під керівництвом Олександра Морозова розробили проект «Об'єкт 450», метою якого було створення принципово нового танка з підвищеним захистом і вогневою міццю із збереженням сталих масових та габаритних параметрів.

Компонування нового проекту зберігало від попередників лише двигун і трансмісію в задній частині корпуса, а також озброєння на поворотній башті. В носовій частині «Об'єкта 450» за композитним блоком лобового бронювання передбачалося встановити баки з пальним. У технічній позиції лобовий захист був еквівалентний 700-міліметровому листу броні. Окрім того, планувалася ще й система активного захисту. За паливним відсіком було передбачено так звану капсулу з екіпажем.

Танкісти мали розміщуватися в об'ємі корпусу танка, що значно підвищувало б їхній захист. До того ж екіпаж напряму не контактував би з озброєнням і боєзапасом, що збільшувало б можливості його виживання в разі детонування боєкомплекту.

Озброєння танка передбачалося винести за межі корпусу. На спеціальній турелі над відсіком екіпажу мали б розміщуватися гармата і додаткове озброєння. Це, на думку Морозова, дозволило б зекономити майже 5 тонн ваги, яка пішла б на підвищення захисту екіпажу.

Технічні пропозиції щодо «Об'єкта 450», який являв собою суміш з кількох революційно нових для

танкобудування рішень, отримали як позитивні, так і негативні відгуки. Врешті-решт уряд колишнього СРСР влітку 1972 року дав добро на розробку проекту танка серії Т-74. На жаль, далі макетів цієї машини справа не пішла. Останні документи щодо роботи над проектом датуються квітнем 1974 року. Можливо, колись молоді інженери та конструктори повернуться до креслень Олександра Морозова — і проект Т-74 дасть поштовх для створення нових машин.

«Автоцивілка» забезпечує відшкодування збитків, завданих майну або здоров’ю третіх осіб унаслідок ДТП

«АВТОЦИВІЛКА» ДЛЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ

ДЕТАЛЬНО ПРО ОБОВ’ЯЗКОВЕ СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА УМОВИ, ЗА ЯКИХ УЧАСНИКИ БОЙОВИХ ДІЙ ВІД НЬОГО ЗВІЛЬНЯЮТЬСЯ, РОЗПОВІДАЮТЬ СТРАХОВІ ЕКСПЕРТИ

Кожному водієві відомо, що, перебуваючи за кермом, він, серед інших документів, повинен мати при собі поліс (сертифікат) обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ ВНТЗ). В Україні також використовують інші скорочені назви цього виду обов’язкового страхування — ОСАЦВ, ОСЦВ ВТЗ, або термін «Автоцивілка»

Цей вид страхування є обов’язковим. Згідно із Законом України «Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», який діє з 1 січня 2005 року, експлуатація на території України транспортного засобу за відсутності такого полісу заборонена. При цьому з 19 вересня 2011 року в зв’язку зі змінами в законодавстві ОСЦПВ ВНТЗ може бути укладено тільки один тип договору. За таким договором застрахованою вважається відповідальність будь-якої особи, яка на законних підставах керує транспортним засобом, зазначеним у полісі.

ВІД ОБОВ’ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ЗВІЛЬНЯЮТЬСЯ УЧАСНИКИ БОЙОВИХ ДІЙ, ЯКІ ОСОБИСТО КЕРУЮТЬ НАЛЕЖНИМИ ЇМ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ

Окрім внутрішніх договорів обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності, що діють виключно на території України, існує й інший вид — договір міжнародного обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

У разі виїзду громадянина нашої країни на власному зареєстрованому в Україні транспортному засобі до країн, які є членами міжнародної системи автомобільного страхування «Зелена картка», власник такого транспортного засобу зобов’язаний мати чинний договір міжнародного страхування.

Пам’ятайте, що надавати послуги з обов’язкового страхування автоцивільної відповідальності мають право лише страхові компанії, які в установленому порядку одержали ліцензію на здійснення цього виду страхування та є членами Моторного (транспортного) страхового бюро України (МТСБУ).

При цьому договори ОСЦПВ ВНТЗ укладаються на строк, не менший ніж один рік. Короткострокові договори страхування (строк дії — менше ніж рік) укладаються щодо транспортних засобів: незареєстрованих — на час до їх реєстрації; тимчасово зареєстрованих — на час до їх постійної реєстрації; зареєстрованих на території іноземних держав — на час їх перебування на території України.

Нині страхова сума (ліміт відповідальності) за шкоду, заподіяну майну третіх осіб, має розмір 100 000 грн на кожного потерпілого (не більше ніж 5 осіб). Страхова сума (ліміт відповідальності) за шкоду, заподіяну життю та здоров’ю третіх осіб, становить 200 000 грн на одного потерпілого.

У МТСБУ розроблено законопроект, покликаний якісно змінити ринок ОСЦПВ в Україні.

— Зупинюся на найцікавіших моментах, — говорить генеральний директор Моторного (транспортного) страхового бюро України Володимир Шевченко. — Один із них — впровадження електронного полісу. Це дозволить відійти від паперових полісів, спростити процес продажу, ввести більш жорсткий контроль виконання страховиками ліцензійних умов. Адже вся інформація буде зберігатися в центральній базі даних МТСБУ. Не дивно, що саме такий шлях обрали багато європейських країн. Інший цікавий момент — впровадження так званого прямого врегулювання. Сьогодні людина, якій завдано збитків у ДТП, повинна з’ясувати, поліс якої страхової компанії має винуватець ДТП, а потім звертатися до чужої для себе компанії, з якою у неї немає договірних відносин. Не всі компанії лояльні до чужого клієнта, адже він завдав їм збитків. Пряме врегулювання докорінно змінить механізм виплати. Потерпілий буде звертатися до тієї страхової компанії, де укладено його договір ОСЦПВ. Сподіваємося, що «пряме врегулювання» значно підвищить якість обслуговування клієнтів і знизить терміни чекання на виплати.

До речі, 27 жовтня 2016 року Антимонопольний комітет дав дозвіл (обмеживши його дію двома роками) на узгоджені дії у вигляді укладання МТСБУ і страховими компаніями — членами Бюро — угоди про пряме врегулювання збитків. І з 1 грудня 2016 року система прямого врегулювання страхових випадків з ОСЦПВ розпочала роботу в Україні, щоправда в добровільному (тестовому) режимі. Обов’язковим механізм стане після прийняття згаданого законопроекту МТСБУ, який перебуває на розгляді у Верховній Раді.

Підписали угоду про пряме врегулювання уповноважені представники 16 великих страхових компаній. Ще близько 10 мають намір приєднатися до системи прямого врегулювання найближчим часом. МТСБУ розраховує, що з часом усі страховики, які працюють на ринку ОСЦПВ, приєднаються до угоди і кожен потерпілий в ДТП отримає можливість скористатися механізмом прямого врегулювання.

Підготував Андрій ЛИСЕНКО

ЧИ ПОТРІБНО УКЛАДАТИ ДОГОВІР «АВТОЦИВІЛКИ» УЧАСНИКАМ БОЙОВИХ ДІЙ?

А тепер про преференції, які мають учасники бойових дій при страхуванні цивільно-правової відповідальності. Відповідно до статті 13 уже згадуваного нами Закону України «Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», вони належать до пільгової категорії громадян, які звільняються від обов’язкового страхування цивільно-правової відповідальності на території України. Проте ОСЦПВ ВНТЗ не потребують лише учасники бойових дій, які особисто керують належними їм (на підставі права власності, іншого речового права, договору підряду, оренди тощо) транспортними засобами. Пільга застосовується лише при укладанні внутрішніх договорів страхування. На договори міжнародного страхування — «Зелена картка» — така пільга не поширюються. Відшкодування збитків від дорожньо-транспортної пригоди, винуватцями якої є зазначені особи, проводить МТСБУ.

Як мені пояснили в МТСБУ, таким водіям не потрібна жодна додаткова реєстрація. Необхідно лише, перебуваючи за кермом, мати при собі посвідчення учасника бойових дій. Для взаємного інформування учасників дорожнього руху в разі ДТП доцільно мати заздалегідь підготовлені 2–3 ксерокопії посвідчення. Також треба розуміти, що якщо за кермом автомобіля, зареєстрованого на учасника бойових дій, перебуває інший водій, то пільга не діє. Тобто у випадку, якщо учасник бойових дій на законних підставах дозволяє керувати власним авто дружині, дорослим дітям або родичу, необхідно обов’язково купувати поліс ОСЦПВ ВНТЗ.

ДІЇ ВОДІЯ (УЧАСНИКА БОЙОВИХ ДІЙ) У РАЗІ ДТП НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

У випадку дорожньо-транспортної пригоди, яка може бути підставою для здійснення страхового відшкодування, водій (УБД) зобов’язаний:

терміново викликати на місце ДТП представників відповідного підрозділу Національної поліції України;

вжити всіх можливих заходів для запобігання або зменшення подальшої шкоди;

невідкладно (не пізніше ніж за три робочі дні з моменту ДТП) письмово надати до МТСБУ повідомлення про ДТП, а також відомості про місцезнаходження свого транспортного засобу та пошкодженого майна, контактний телефон та власну адресу (зразок заяви на сайті МТСБУ — http://www.mtsbu.ua; адреса офісу: м. Київ, Русанівський бульвар, 8; поштова адреса: 02002, Київ-2, а/с 272; телефон: (044) 239–20-30.

ВАЖЛИВО!

Водії та власники транспортних засобів, причетних до ДТП, власники пошкодженого майна зобов’язані зберігати пошкоджене майно (транспортні засоби) у такому стані, в якому воно було після ДТП, аж доти, поки його не оглянене призначений МТСБУ аварійний комісар або експерт, а також забезпечити останньому можливість провести огляд пошкодженого майна.

РИНОК ОСЦПВ В УКРАЇНІ ЗА 9 МІСЯЦІВ 2016 РОКУ

За даними сайту www.forinsurer.com, страхові компанії України в січні-вересні 2016 року збільшили збір страхових платежів за полісами ОСЦПВ порівняно з аналогічним періодом 2015 року на 18,3% (до 2,56 млрд грн).

Кількість договорів ОСЦПВ за наведений період зросла на 3,1% (до 5,352 млн).

Загальний обсяг виплачених страхових відшкодувань за внутрішніми договорами страхування за зазначений період збільшився на 27,3% (до 995,3 млн грн).

МТСБУ також зафіксувало зростання кількості врегульованих вимог про страхове відшкодування на 19,2% (до 86,464 тис).

БЕРЦІ ВІД «ТАЛАНУ» — ПІДТВЕРДЖЕНА ЯКІСТЬ

СУЧАСНЕ ВЗУТТЯ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ВИГОТОВЛЯЄТЬСЯ З ЯКІСНИХ СЕРТИФІКОВАНИХ МАТЕРІАЛІВ ІЗ СУВОРИМ КОНТРОЛЕМ ЯКОСТІ НА ВСІХ ЕТАПАХ ВИРОБНИЦТВА

На Міжнародній спеціалізованій виставці «Зброя та безпека-2016» Товариство з обмеженою відповідальністю «Таланлегпром» представило одну з останніх перспективних розробок взуття для військових — демісезонні берці «Воїн». При їхньому виготовленні враховано численні побажання бійців щодо вдосконалення попередньої моделі, яка проходила дослідну експлуатацію, зокрема й у районі АТО. Наприклад, піднято рівень мембрани всередині, яка нині займає не менше ніж 75% від загального об'єму берців. Це дає можливість інтенсивніше експлуатувати взуття за максимальних навантажень.

НА ВОЛОГОСТІЙКІСТЬ МЕМБРАНА ПЕРЕВІРЯЄТЬСЯ ПРОТЯГОМ ГОДИНИ У ЦЕНТРИФУЗІ, ЯКА РОЗКРУЧУЄТЬСЯ ДО 250 ОБЕРТІВ НА ХВИЛИНУ

Приміром, коли бійцю доведеться виконувати завдання у заболоченій місцевості. Нові берці не промокнуть упродовж двох діб за умови, що будуть занурені у воду не більше ніж на 2/3. Усе це досягається завдяки матеріалу Gore-tex, з якого виготовлена мембрана. Збільшено і підйом, який зменшує навантаження на стиковий шов між підошвою та шкірою, а нога краще зафіксована всередині берця, завдяки чому зменшується вірогідність вивиху щиколотки. Аби полегшити догляд за взуттям, колір берців змінили на темно-коричневий.

Іноземні фахівці постійно відряджають до України своїх представників як для ретельного контролю застосування цього матеріалу, так і безпосереднього процесу виготовлення берців — від зборки заготовки до зовнішніх швів. Для відповідності європейським вимогам було вкладено чималі кошти в модернізацію виробництва — розроблено зручнішу в експлуатації колодку, змінено прес-форми підошви, куди при формуванні одночасно заливається як нітрильна гума, так і поліуретан. До речі, нещодавно вітчизняне підприємство отримало сертифікат про те, що підошва нового армійського взуття відповідає європейським параметрам щодо рівня ковзання.

Головний технолог ТОВ «Таланлегпром» Костянтин Буринда розповідає аташе з питань оборони Швеції Петеру Лідену про технічні характеристики демісезонних берців «Воїн»

Окрім того, ТОВ «Таланлегпром» розробило варіант суто зимових берців. Він відрізняється тим, що верх взуття гладкий і його можна чистити кремом на основі бджолиного воску. Він не забиває пори шкіри взуття і вона продовжує дихати. При цьому комфорт ноги при високій інтенсивності експлуатації такого взуття становить мінус 31,5 градуса, при середній — мінус 22 градуси, при нульовій — мінус 15 градусів. Якщо настануть сильні морози, то є можливість додатково захистити ноги від холоду, застосувавши устілку з ізолюючого матеріалу. Експерименти довели, що вона здатна підвищити комфорт носіння нового взуття на 4 градуси — до мінус 35,5. Хоча ця вимога і не прописана в технічному завданні від Міноборони, фахівці підприємства пішли на цей крок свідомо, адже торік отримали від особового складу багато зауважень щодо швидкої деформації взуття під час носіння. Коли розбиралися в цій ситуації, то з'ясувалося, що один із військовослужбовців, обраний випадково, примудрився напхати всередину берця аж три устілки — основну та запасну, які постачаються у комплекті разом із взуттям, а також додаткову, придбану на ринку. Тоді на його прикладі решті пояснили, що таким чином збільшується об'єм ноги, внаслідок чого вона більше мерзне. Тож, аби подібні випадки не повторювалися, було прийнято рішення покласти до комплекту додаткову устілку з ізолюючого матеріалу.

Фахівці «Таланлегпрому» розробили й варіант літнього взуття — «Афган» на мембрані Gore-tex, яка не промокає, та зі вставками зі штучного матеріалу Kordura, що дихає. Вологостійкість перевіряється на спеціальному агрегаті, який підприємство представило на цьогорічній виставці. За чинними нормативами, кожна пара берців, занурених у воду до щиколотки, має «пройти» 140 000 кроків. При цьому жодна крапля не повинна просочитися всередину. Але спеціалісти підприємства свідомо ускладнили перевірку, збільшивши цей параметр до 300 000 циклів.

Додатково герметичність мембрани та правильність її установки перевіряється за допомогою центрифуги. Берці на 2/3 заповнюються водою, після чого розміщуються у центрифузі, яка розкручується до 250 обертів на хвилину. Через півгодини вони дістаються та оглядаються зовні на наявність підтікань. Кожен такий випадок піддається ретельному аналізу, аби не допустити подібних випадків у майбутньому. До речі, за статистикою, яку ведуть на підприємстві, зі 100 000 пар за цим параметром бракується не більш як 10 берців.

Сергій ВОРОНКОВ

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Чернівці повідомляє про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оцінної діяльності, які залучатимуться до проведення незалежної оцінки державного (військового) майна, що відбувся 29 листопада 2016 року

Відповідно до розділу III Положення про конкурсний відбір суб'єктів оцінної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого Наказом Міністра оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 за № 699/27144, ухвалено рішення **про визнання переможцем конкурсу** з відбору суб'єктів оцінної діяльності — суб'єктів господарювання, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки державного (військового) майна: нежитлового приміщення першого поверху (№ 1–88) площею 8,6 кв. м в будівлі (літ. А) Будинок офіцерів (інв. № 4), військового містечка № 101, розташованого за адресою: м. Чернівці, пл. Театральна, 6, що перебуває на балансі КЕВ м.Чернівці, з метою продовження договору оренди, **Товариство з обмеженою відповідальністю «Оцінка-Інформ».**

***

Оголошення № 286/7/8553-НЕР про проведення конкурсу на закупівлю квартир на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України

1. Замовник:

1.1. Найменування: **Міністерство оборони України.**

1.2. Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: **00034022**.

1.3. Місцезнаходження: **Повітрофлотський проспект, 6, м. Київ, 03168.**

1.4. Реєстраційний рахунок замовника: **35222201018611, 35229301018611, 35225101018611, 35217001018611.**

1.5. Посадові особи замовника, уповноважені здійснювати зв'язок з учасниками (прізвище, ім'я, по батькові, посада та адреса, номер телефона та телефаксу із зазначенням коду міжміського телефонного зв'язку, e-mail): **завідувач сектору підготовки та проведення закупівлі житла управління проведення закупівель Департаменту державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України підполковник Зязєв Олександр Васильович, головний спеціаліст сектору підготовки та проведення закупівлі житла управління проведення закупівель Департаменту державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України Щербань Анатолій Олексійович, головний спеціаліст сектору підготовки та проведення закупівлі житла управління проведення закупівель Департаменту державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України Матвєєва Вікторія Миколаївна, тел.: (044) 454-74-59; факс: (044) 454-74-59, dom.bud@mil.gov.ua**

1.6. Головний розпорядник коштів (повне найменування та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ): **Міністерство оборони України, 00034022.**

2. Розмір бюджетного призначення за кошторисом або очікувана вартість предмета закупівлі: **196 513 721,88 (сто дев'яносто шість мільйонів п'ятсот тринадцять тисяч сімсот двадцять одна) грн 88 коп.**

3. Адреса веб-сайта, на якому замовником розміщується інформація про закупівлю: **www.mil.gov.ua, розділ «Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир.

4. Інформація про предмет закупівлі:

4.1. Найменування предмета закупівлі: **закупівля квартир на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України.**

4.2. Опис предмета закупівлі чи його частин:

лот 1 — м. Бровари, м. Васильків, м. Біла Церква, с. Софіївська Борщагівка Києво-Святошинського району Київської області, до 125 квартир; **лот 2** — м. Львів, до 20 квартир; **лот 3** — м. Рівне, до 50 квартир.

4.3. Строк поставки товарів (квартир): вторинний ринок — **до 30 грудня 2016 року;**

пайова участь — **до 26 березня 2017 року.**

5. Строк дії конкурсних пропозицій: **90 календарних днів.**

6. Подання конкурсних пропозицій:

6.1. Місце: **проспект Перемоги, 55/2, м. Київ, 03113, Департамент державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України, 2 поверх, кімната 200**.

6.2. Строк: **16.12.2016 р.**

6.3. Час: **до 12:00 год.**

7. Розкриття конкурсних пропозицій:

7.1. Місце: **проспект Перемоги, 55/2, м. Київ, 03113, Департамент державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони України, 2 поверх, кімната 200.**

7.2. Дата: **16.12.2016 р.**

7.3. Час: **14.30 год.**

8. Додаткова інформація: конкурсна документація та зміни до неї розміщуються на веб-сайті **www.mil.gov.ua**, розділ **«Державні закупівлі»** — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир. Основні умови договору: відповідно до вимог конкурсної документації.

Для одержання перепусток, у разі необхідності отримання конкурсної документації в Департаменті державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів МО України й подання конкурсних пропозицій у день, що передує дню розкриття, необхідно до 15:00 повідомити кандидатуру представників учасника за тел./факс: 454-74-59. Перепустка надається за наявності паспорта.

***

Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України оголошує конкурс на заміщення вакантної посади

На посаду військовослужбовця.

1. Науковий співробітник науково-дослідної лабораторії (топогеодезичного забезпечення) науково-дослідного управління (проблем оперативного забезпечення ЗС України), ШПК «майор», посадовий оклад 1180–1250 грн.

Умови конкурсу: повна вища військова освіта тактичного рівня за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр (спеціаліст). Досвід роботи (служби) за відповідною спеціальністю — не менше 3 років (за наявності наукового ступеня, вченого звання — без пред'явлення вимог до досвіду роботи). Схильність до наукової діяльності.

Для участі у конкурсі надсилаються такі документи:

рапорт (заява), по команді (в рапорті (заяві) вказувати свій контактний телефон, ШПК займаної посади та посадовий оклад); автобіографія; копії документів про освіту (дипломи та додатки до дипломів), науковий ступінь, вчене звання (завірені встановленим порядком); список наукових праць, винаходів, публікацій; інші документи, які свідчать про професійні якості претендента; довідка про проходження військової служби (копія трудової книжки); медична книжка та медична характеристика; службова характеристика; копія службової картки, завірена за встановленим порядком; витяг з Резерву кандидатів для просування по службі, завірений встановленим порядком (якщо особа офіцерського складу бере участь у конкурсі на посаду, вищу, ніж та, на якій перебуває); особова справа.

Документи оформлюються та подаються у вигляді конкурсної справи із супровідним листом.

Дата проведення конкурсу: 30.12.2016 р.

Термін надання документів: до 26.12.2016 р.

Документи надсилаються на адресу: 03049, м. Київ-49, проспект Повітрофлотський, 28, директору Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України.

***

Результати конкурсного відбору на посади керівників ДП МОУ «Укрвійськбуд та ДП МОУ «Західвійськбуд»

30 листопада 2016 року відбулося засідання постійно діючої комісії з проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, із заслуховування конкурсних пропозицій учасників конкурсного відбору на посади директора ДП МОУ «Укрвійськбуд» та директора ДП МОУ «Західвійськбуд».

За результатами проведеного Комісією конкурсу переможцями конкурсного відбору визнано:

на посаду директора ДП МОУ «Укрвійськбуд» — Касперова Олексія Петровича;

на посаду директора ДП МОУ «Західвійськбуд» — Браславського Ігоря Леонідовича.

Від тяжкої хвороби 30 листопада 2016 року пішов з життя генерал-лейтенант запасу, авторитетна людина та справжній патріот України

ПАЛЬЧУК Микола Миколайович

Важко змиритися з цією трагічною втратою.

Микола Миколайович був людиною відкритої душі та унікальних організаторських здібностей.

Усе своє життя він присвятив військовій службі, за час якої доклав багато зусиль для становлення та розбудови Збройних Сил України. За його ратний труд та бездоганну службу держава відзначила генерал-лейтенанта ПАЛЬЧУКА М.М. багатьма нагородами та відзнаками.

У нашій пам'яті Микола Миколайович назавжди залишиться небайдужою, прямою, послідовною та відповідальною людиною.

Керівництво та особовий склад Генерального штабу Збройних Сил України висловлює щирі співчуття рідним та близьким Миколи Миколайовича.

КУРОРТНИЙ БЕРДЯНСЬК
ІЗ ВІЙСЬКОВИМ МИНУЛИМ

Нещодавно було підбито підсумки акції «7 чудес України: історичні міста та містечка», яка стартувала у березні цього року. Переможців було визначено за результатами інтернет-голосування та опитування експертів (50/50). Слід зазначити, що журі замість семи обрало десять міст-переможців

За сумою результатів інтернет-голосування та анкетування експертів, оргкомітет визначив такі міста-переможці акції «7 чудес України: історичні міста та містечка» (за алфавітним порядком): Бердянськ (Запорізька обл.), Біла Церква (Київська обл.), Галич (Івано-Франківська обл.), Диканька (Полтавська обл.), Канів (Черкаська обл.), Ніжин (Чернігівська обл.) та Хуст (Закарпатська обл.)

Оргкомітетом було визначено і три спеціальні номінації для міст, що мають значний туристичний потенціал та зацікавлені у подальшому розвитку своїх населених пунктів. Це Бердичів (Житомирщина), Жовква (Львівщина) та Теребовля (Тернопільщина).

Отже, сьогодні наша розповідь про одного з переможців — курортне місто Бердянськ на північному узбережжі Азовського моря. Це місто веде свою історію від 1830 року, коли тут відкрили пристань, що визначила майбутню історію крихітного тоді селища Берди.

Знадобився десяток років і п'ятирічний статус вільного порту, щоб мореплавці та купці оцінили переваги нового азовського порту — Бердянська (так з 1841 року називається місто). Ще за півстоліття він перетворився на великий промисловий і торговий центр, а 1970-го — здобув статус загальнодержавного курорту. Нині на Бердянській косі й у місті багато санаторіїв, пансіонатів, будинків відпочинку, надсучасний аквапарк тощо.

Попри курортний і портовий пріоритети, Бердянськ тісно пов'язаний із військовими. У місті існує цілий район під назвою «Військове містечко». Тут проживали родини військових авіаторів. Наприкінці 70-х років минулого століття з Бердянська було виведено вертолітний полк, а ще майже через 10 років місто покинула ескадрилья бомбардувальників. На згадку про військове минуле тут встановлено меморіал на честь авіаторів міста.

Бердянськ відомий своїм маяком і краєзнавчим музеєм. У місті можна поринути в атмосферу веселощів, відвідавши аквапарк «Мис доброї Надії», і прогулятися зоопарком «Сафарі».

Варто побачити: експозиції просто неба «Половецькі кам'яні статуї XI-XIII ст.», «Бердянськ у роки Кримської війни 1853–1856 рр.», етнографічні експозиції «Українська хата кінця XIX ст.», «Болгарський будинок 50-х рр. XX ст.», діораму «Бердянськ у другій половині XIX ст.», виставку «Таємниці майстерності бердянських вишивальниць М.Г. Білоусової-Каракаш та Т.П. Гамольської», колекції «Мідні болгарські бакири кінця XVIII–XIX ст.» тощо. Ну, звісно, сфотографуватися біля пам'ятника дачникам чи бичку-годувальнику.

Місто Бердянськ омивається Азовським морем

Володимир КОРНІЯКА

Сканворд підготував Василь СОЛТИС, Тернопіль

СМІЄМОСЬ, ОТЖЕ, НЕ ЗДАЄМОСЬ!

Жінка — це дивовижне створіння, яке завжди знає, хто винен і що робити, але ніколи не знає, в чому я завтра піду і що ми сьогодні будемо їсти.

***

— Куди ти вирішив поїхати відпочивати?
— Оцінивши свій бюджет, я вирішив, що не втомився.

***

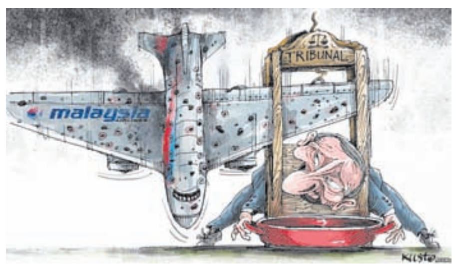
Тільки справжній українець починає читати інструкцію, коли розуміє: все, капут, зламав.

***

Порада жінкам:
ніколи не сперечайтеся з чоловіком, відразу плачте!
Порада чоловікам:
ніколи не сперечайтеся з дружиною, відразу цілуйте!

***

Кум показує нову квартиру своєму кумові. Раптом той бачить на стіні великий мідний таз.
— А це що таке?
— Годинник!
— ???
Він з усієї сили б'є по тазу. Через стіну лунає голос:
— Друга година ночі, бовдуре!!!

Мал. з відкритих джерел

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 32947 Замовлення 51246

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Вадим КОВАЛЬОВ, Сергій ВОРОНКОВ

Провідний літературний співробітник — Леонід ГНАТЮК

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)

Р — Реклама платна

Листування з читачами
тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114